

Mogyoród Nagyközség Önkormányzata

2146 Mogyoród, Dózsa György út 40., Tel.: 28/540-716; Fax: 28/540-715

e-mail: mogyorod@mogyorod.hu

Iktatószám: 7408 -.... /2023

ELŐTERJESZTÉS

a Képviselő-testület
2023. október 30. napján tartandó ülésére

Tárgy: Helyi Fejlesztési Stratégia (Galga-mente és Térsége Leader Egyesület) elfogadása

Mellékletek: Helyi Fejlesztési Stratégia

Előterjesztő: Paulovics Géza, polgármester

Előterjesztést készítette: Sike Mariann, műszaki irodavezető helyettes

Törvényességi ellenőrzésre érkezett: 2023.10.20. (jegyző/helyettes tölti ki!)*

Jogi, törvényességi szempontból ellenőrizte: Kántor Zsuzsanna aljegyző* (szignója)

Pénzügyi, gazdasági szempontból ellenőrizte: -

Tárgyalja: PB

A Képviselő-testület ülése * ¹ :			
- nyilvános			
- zárt	Mötv.46.§ (2) bekezdés a) pont alapján**	Mötv.46.§ (2) bekezdés b) pont alapján**	Mötv.46.§ (2) bekezdés c) pont alapján**
Határozathozatal módja:	egyszerű / <u>minősített többség</u> * az Mötv. 50. §, valamint 42. § 5. pontja alapján (érdekképviseleti szervezethez való csatlakozás)		

Tisztelt Képviselő-testület!

A LEADER program a szükségletek támogatására hivatott, jellemzően olyan projektek megvalósítására biztosít lehetőséget, amelyek máshonnan nem tudnak fejlesztési forráshoz jutni. Jelenleg hazánkban 103 db LEADER Helyi Akciócsoport (HACS) működik, amelyek tervezési területei lefedik a teljes vidéki térséget a Budapest környéki agglomerációs terület kivételével.

A HACS-ok területileg összefüggő egységet alkotnak lefedve Magyarország vidéki térségeit, akképpen, hogy egy település csak egy HACS-hoz tartozhat.

* megfelelő szövegrész aláhúzendó

** megfelelő szövegrész aláhúzendó

Mogyoród Nagyközség Önkormányzata nevében 2023. szeptemberében szándéknyilatkozatot bocsátottam ki az Egyesület részére arról, hogy a 2023-2027 programozási időszak során a Galga-mente és Térsége Leader Egyesület tervezési területéhez csatlakozni kívánunk.

Előterjesztéssel kérem az előzetes szándéknyilatkozatom testületi elfogadását.

Határozati javaslat:

Mogyoród Nagyközség Önkormányzatának Képviselő-testülete úgy dönt, hogy a 2023-2027 programozási időszak során csatlakozik a Galga-mente és Térsége Leader Egyesülethez. Az Egyesület által elkészített Helyi Fejlesztési Stratégia 2023 dokumentációt elfogadja.

Határidő: folyamatos

Felelős: Műszaki Iroda útján Polgármester

Mogyoród, 2023.10.20.

MOGYORÓD NAGYKÖZSÉG
POLGÁRMESTERE

*Paulóvics Géza
polgármester*

Tartalom

Rövidítések jegyzéke.....	3
Bevezetés.....	3
1. A HFS és a KAP ST kapcsolata	5
2. A HFS előkészítése, tervezésének szervezése.....	6
3. A HFS által lefedett terület és lakosság meghatározása.....	8
4. Horizontális célok	12
4.1. Esélyegyenlőség.....	12
4.2. Fenntarthatóság és környezetvédelem.....	12
5. A 2014-2020-as programozási időszakra és az átmeneti időszakra (2021-2022) vonatkozó HFS megvalósulásának összegző értékelése, következtetések.....	13
6. Külső koherenciák azonosítása	15
7. Helyzetfeltárás.....	17
7.1. Helyi és helyzeti energiák bemutatása.....	17
7.1.1 Térszerkezeti adottságok:.....	17
7.1.2 Környezeti adottságok:	18
7.1.3 Kulturális erőforrások:	18
7.1.4 Társadalmi állapota:.....	19
7.1.5 Gazdasági helyzet:	19
7.2. SWOT analízis	20
8. A stratégia beavatkozási logikája.....	24
8.1. A stratégia jövőképe.....	25
8.2. A stratégia célhierarchiája	25
9. Cselekvési terv	26
9.1. Az intézkedések leírása	26
9.2. Együttműködések.....	32
1. Kommunikációs terv	32
2. Egyéb, a HACS által megvalósított projektek.....	33
10. Monitoring és Indikátorok	33
10.1. Monitoring.....	36
10.2. Az indikátorok megadása	37
11. Indikatív pénzügyi terv.....	40
Mellékletek	41

Rövidítések jegyzéke

EU Európai Unió

HACS Helyi Akciócsoport

HBB Helyi Bíráló Bizottság

HF Helyi Felhívás

HFS Helyi Fejlesztési Stratégia

IH Irányító Hatóság

KAP Közös Agrárpolitika

KAP ST Közös Agrárpolitika Stratégiai Terv

LEADER Közösségi kezdeményezés a vidék gazdasági fejlesztése érdekében

SWOT Erősségek, Gyengeségek, Lehetőségek, Veszélyek elemzés módszer

VP Magyarország - Vidékfejlesztési Program 2014 - 2020

Bevezetés

A Gaga-mente és Térsége Leader Egyesület 2014. február 19-én alakult meg 27 település összefogásával, melyek 3 kistérséghez, a Váci, az Aszódi és a Gödöllői térségekhez tartoznak, valamint mindegyike rendelkezik egy individuális arculattal, ugyanakkor a vidékfejlesztési kérdésekben már kisebb csoportokba tömörülnek. 2023. szeptember 26-án további 10 agglomerációs település csatlakozott Egyesületünkhöz.

A 2014-2020-as programozási időszak során rengeteg helyi rendezvény, értéktár, kiadvány, játszótér valósult meg. Több vállalkozói fejlesztési projekt munkahelyteremtéssel ért véget, ezzel csökkentve a térség munkanélküliségét. A rendezvényeknek során a fiatalok bevonásra kerültek a szervezésben és lebonyolításban, értéktáraknak köszönhetően a régi hagyományok nem tűnnek el, a fiatalabb generáció, valamint a betelepült lakók megismerkedhetnek és átvehetik a hagyományőrzést. Játszótereknek köszönhetően a fiatalok és kisgyermekes családok helyben találnak szórakozási lehetőséget.

A 2023-2027-es programozási időszakban, ugyanúgy, mint a 2014-2020-asban a LEADER vidékfejlesztési források felhasználásának alapja a Helyi Fejlesztési Stratégia. A Leader program egy alulról építkező vidékfejlesztési program, ami azt jelenti, hogy alulról jövő kezdeményezéseket (bottom-up) támogat. Ennek következtében a HFS helyi igényekre épülő fejlesztéseket tartalmaz.

A stratégia átfogó célja a helyi termékek fellendítése, vállalkozások fejlesztése, fiatalok helyben tartása, munkanélküliség csökkentése, hagyományok megőrzése és újra feltárása, a térség turisztikai lehetőségeinek fejlesztése, népszerűsítése, valamint a települések élhetőbbé, szebbé tétele, fejlesztése.

1. A HFS és a KAP ST kapcsolata

A KONKRÉT KAP-CÉLKITŰZÉS kódja és leírása

SO8 - A foglalkoztatásnak, a növekedésnek, a nemek közötti egyenlőségnek – és többek között a nők mezőgazdasági tevékenységekben való részvételének –, a társadalmi befogadásnak és a helyi fejlesztésnek az előmozdítása a vidéki térségekben, a körforgásos biogazdaságot és a fenntartható erdészetet is beleértve.

Az EREDMÉNYMUTATÓ kódja és leírása

R.38 A helyi fejlesztési stratégiák által érintett vidéki népesség aránya

A KAP ST „RD57_R15_LDR_77 - LEADER stratégiák elkészítése és végrehajtása” megnevezésű beavatkozása tartalmazza a LEADER támogatáshoz kapcsolódó kereteket.

Ez a beavatkozás a vidéki térségek és közösségek területileg kiegyensúlyozott fejlesztésében jelentős szerepet vállaló, az ország térségeiben már működő vagy megalakuló HACs-ok számára biztosít támogatást. Az intézkedés keretében a HACs-ok a KAP ST céljaihoz illeszkedő, a helyi fejlesztési igényeknek megfelelő HFS-t dolgoznak ki. Az IH által jóváhagyott HFS-ben a HACs-ok olyan fejlesztési célokat határoznak meg, amelyeket a térségi szereplők valósítanak meg.

A HFS-t annak tartalma és minősége, valamint a megvalósításhoz szükséges kapacitás alkalmassága alapján az IH hagyja jóvá. A HFS-ek tartalmának kialakítása a HACs-ok kizárólagos feladata és felelősége, amelyhez a beavatkozás biztosítja a szükséges pénzügyi keretet. Amennyiben egy HFS a kiválasztási kritériumok alapján nem fogadható el az IH által, az visszaküldésre kerül javítás céljából az érintett HACs részére.

A HACs működtetéshez kapcsolódó tevékenységek mellett, a HACs legfontosabb feladata a helyi közösség motiválása, aktivizálása és segítése úgy, hogy az új lehetőségek, ötletek felszínre kerüljenek és megvalósuljanak a HFS céljainak megfelelően, továbbá a HFS közösség általi kidolgozása és megvalósítása, valamint a hálózatépítés más HACs-okkal belföldön és a határon túl. Ennek keretében a HACs-ok támogathatják a projektötletek pályázattá történő kidolgozását is, amennyiben a projekt megvalósítása a HFS céljaihoz illeszkedik.

A LEADER program hét alappilléreinek megvalósítása

- 1) Területalapú megközelítés: a Galga-mente és Térsége Leader Egyesület által lefedett terület (37 település) egy homogén, összefüggő vidéki egység, ami nem minden esetben felel meg a közigazgatási határoknak. A működési terület településeit és lakóit a közös identitás, hagyományok, szokások, történelem vagy akár földrajzi helyzetük köti össze. Ez a megközelítés működőképes, a valós igények jobban körülhatárolható és pontosabb fellépéseket tesz lehetővé.
- 2) Alulról építkező megközelítés: egyes fejlesztések, programok megvalósulása eredményesebb és hatékonyabb, ha a helyi viszonyokat, erőforrásokat ismerő helyi lakosok, szervezetek fogalmazzák meg az elérni kívánt célokat, fejlesztési igényeket. A HFS megfogalmazása során a LEADER HACs-ok ösztönzik a helyieket, hogy vegyenek részt a közös munkában, gondolkodjanak közösen térségük jövőjének fejlesztésében. A „bottom-up”, vagyis alulról építkező típusú koncepcióknál kiemelt jelentőségű a helyi közösségfejlesztés, az együttműködés, a mindenki számára kezdeményező stratégia kidolgozása és annak végrehajtása. A HFS elkészítéséhez felmértük a helyi igényeket projektötlet adatlap formájában, ezt követően Tervezői Munkacsoportot hoztunk létre a 3 szféra bevonásával.
- 3) Innovativitás: a sajátos, alulról jövő szükségletek feltárásának kiemelt szerepe van az újítások tekintetében. A LEADER program innovatív jellege a helyi erőforrásokra támaszkodik, valamennyi területen jelennek meg egyedi, új ötletek helyi szinten.
- 4) Integrált megközelítés: a LEADER program egyik legfontosabb alapja nem egy ágazat fejlesztési programja, hanem a vidéki térségek fejlesztésére irányuló tevékenységek és ágazatok közötti kapcsolat. A közösen megfogalmazott

stratégiákban az intézkedések bármilyen szinten történő, multiszektorális megközelítése, összekapcsolása pozitív hatásokat indukál, hozzájárul a program sikerességéhez.

- 5) Sajátos irányítási és finanszírozási módszerek: a LEADER programban a decentralizáltság többek között a döntéshozatalban és a rendelkezésre álló források felhasználásában mutatkozik meg. Ez a sajátosság a helyi igényekre reflektál. Az elv alapja, hogy a térség problémáit a helyi szereplők ismerik leginkább, így ők a legkompetensebbek a fejlesztések kidolgozásában és megvalósításában.
- 6) Hálózatépítés, együttműködés: a LEADER HACS-ok és egyéb szervezetek közötti hálózatok meglétének alapja a helyi tapasztalatok, jó gyakorlatok és eredmények terjesztése, cseréje, a tudás, akár a munkamódszerek továbbadása. A hálózatépítés hozzájárul az elszigetelt vidéki térségek integrálásához és fejlesztéséhez. A hálózatok révén a HACS-ok együttműködésben is fogalmazhatnak és valósíthatnak meg fejlesztési célokat.
- 7) Helyi partnerség(ek), HACS-ok helyi szintű szerepvállalása: a háromoldalú partnerségek központi szerepet töltenek be a LEADER programban. A HACS-ok által koordinált stratégiák megfogalmazása és megvalósítása a különböző szervezetek és ágazatok képviselői együttműködésében valósul meg, kiemelve a kölcsönös érdekeken alapuló partnerségek kialakítását, mélyítését.

Irányadó jogszabályok:

- AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS (EU) 2021/1060 RENDELETE az Európai Regionális Fejlesztési Alapra, az Európai Szociális Alap Pluszra, a Kohéziós Alapra, az Igazságos Átmenet Alapra és az Európai Tengerügyi, Halászati és Akvakultúra-alapra vonatkozó közös rendelkezések, valamint az előbbiekre és a Menekültügyi, Migrációs és Integrációs Alapra, a Belső Biztonsági Alapra és a határigazgatás és a vízügyi politika pénzügyi támogatására szolgáló eszközre vonatkozó pénzügyi szabályok megállapításáról
- AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS (EU) 2021/2115 RENDELETE a közös agrárpolitika keretében a tagállamok által elkészítendő stratégiai tervhez (KAP stratégiai terv) nyújtott, az Európai Mezőgazdasági Garanciaalap (EMGA) és az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alap (EMVA) által finanszírozott támogatásra vonatkozó szabályok megállapításáról, valamint az 1305/2013/EU és az 1307/2013/EU rendelet hatályon kívül helyezéséről

2. A HFS előkészítése, tervezésének szervezése

A Helyi Fejlesztési Stratégia elkészítése során fontos tényező a nyilvánosság biztosítása, valamint a helyi szereplők részvétele a folyamatban, így a stratégia tervezéséhez bárki csatlakozhat. Csak így lehetünk biztosak abban, hogy a HFS mindannyiunk igényét magába foglalja.

Első lépésként a Galga-mente és Térsége Leader Egyesület projektötlet adatlapot küldött ki a hozzá tartozó 27 település Önkormányzatának, az Egyesületi tagjainak, valamint az előző programozási időszakban összes pályázónak. Visszaérkezési határidő **2022. november 15. 16:00 óra** volt. A nyomtatványt a weboldalunkra is feltöltöttük, hogy bárki eltudja küldeni az ötletét. Összesen 52 db projektötlet érkezett be munkaszervezetünkhöz, azonban sajnos az első határidőre kevés település küldte vissza az igényeit.

A legtöbb projektötlet önkormányzatok részéről érkezett be, összesen 36 db, vállalkozók részéről 13 db érkezett be, míg a civil szervezetek részéről 3 db. Az adatlapok feldolgozását követően azt tapasztaltuk, hogy számos olyan igény érkezett be, ami az előző programozási időszakban központilag volt kiírva a Belügyminisztériumnál (pl.: útépítés, óvoda, bölcsőde fejlesztése, stb.) ezen kívül olyan igények érkeztek be, amire szintén az elmúlt időszakban már volt lehetőség Leader keretében pályázni, továbbá a helyzetfeltárás és a SWOT mátrix által is jutottunk (pl.: helyi hagyományőrző rendezvények, kiadványok, kísértékű eszközök beszerzése, játszóterek kialakítása, vállalkozások fejlesztése, stb.), úgy gondoljuk, hogy a vállalkozások fejlesztésére, hagyományok ápolására mindig is nagy szükség

lesz a térségünkben, ezért ezek beépítésre kerülnek a HFS-be. Továbbá sok településről érkezett gépjármű beszerzési igény különböző okok miatt, azonban az előző programozási időszakban sem lehetett támogatni, nagy valószínűséggel most sem lehet majd.

2022. december 15-én került sor a Tervezői Munkacsoport (továbbiakban: TMCS) megalakulására. Ezen az ülésen meghatározták a további ülések ütemtervét, továbbá megbeszélésre került a HFS elkészítésének főbb mérföldkövei, továbbá a fejlesztési igény, amire a térségnek szüksége van.

2022. december 20-án tartotta meg TMCS a következő ülését, ahol a SWOT analízis, átfogó és specifikus célok megfogalmazása volt a fő téma.

2023. január 05-ei TMCS ülésen a közösségi bevonás folyamatának leírása, valamint az intézkedések meghatározása volt a téma.

2023. január 9-én a cselekvési terv átbeszélése és jövőkép meghatározása volt a fő téma.

2023. január 12-én újból átnézésre került az elkészült SWOT, jövőkép, átfogó és specifikus célok, intézkedések és cselekvési terv.

2023. január 13-án a Helyi Fejlesztési Stratégia első verziója leadásra került az Irányító Hatóság felé.

2023 évben felkerestük azoknak a településeknek a Polgármestereit, akik nagyon régóta nem adtak be pályázatot a Leaderbe, valamint projektötlet adatlapot se nyújtottak be arra vonatkozóan, milyen fejlesztésekre lenne szükség a településükön.

2023. augusztus 28-án Papp Zsolt György Irányító Hatóság vezető úrtól kaptunk egy felkérést arra vonatkozóan, hogy Mogyoród és Nagytarcsa települések csatlakozzanak az Egyesületünkhöz.

2023. szeptember 4-én újabb felkérést kaptunk arra vonatkozóan, hogy további 8 települést (Csomád, Csörög, Erdőkertes, Órbottyán, Szada, Sződ, Sződliget, Vácrátót) vonjunk be a tervezési területünkbe.

Ezért 2023. szeptember 4-ei héten felkerestük ezeket a településeket, bemutatkozás céljából, valamint a csatlakozási folyamatot elindítsuk. Továbbá kiküldtük a részükre is a projektötlet adatlapot és az eddig meghatározott intézkedések listáját, hogy felmérjük ezeknek a településeknek is a fejlesztési igényeit.

	Helyszín	Dátum	Témák	Részt vevők száma
Fórumok	Tura	2023.02.15	Inaktivitás okának átbeszélése, fejlesztési igények felmérése	3
	Verseg	2023.03.20		4
	Vácegres	2023.04.12		3
	Mogyoród	2023.09.05	Bemutatkozás, csatlakozási folyamat elindítása, valamint az eddig meghatározott intézkedések részletes ismertetése	3
	Nagytarcsa			3
	Csörög			3
	Erdőkertes			2023.09.06

	Csomád			4
	Órbottyán			3
	Szada			4
	Szód	2023.09.08		3
	Vácrátót			3
	Szódliget			3

Munkacsoporti / Tervezői ülések, megbeszélések	2193 Galgahévíz, Szabadság utca 52. (Kis Csuki étterem)	2022.12.15	megalakulás, beérkezett projektötlet adatlapok, fejlesztési igény,	11
	2165 Kisnémedi, Fő út 5. Polgármesteri Hivatal	2022.12.20	SWOT analízis, átfogó és specifikus célok megfogalmazása	11
	2165 Kisnémedi, Fő út 5. Polgármesteri Hivatal	2023.01.05	közösségi bevonás folyamatának leírása, intézkedések meghatározása	11
	2165 Kisnémedi, Fő út 5. Polgármesteri Hivatal	2023.01.09	cselekvési terv átbeszélése, jövőkép meghatározása,	11
	2165 Kisnémedi, Fő út 5. Polgármesteri Hivatal	2023.01.12	az elkészült SWOT, jövőkép, átfogó és specifikus célok, intézkedések és cselekvési terv újbóli átbeszélése	11
	2165 Kisnémedi, Fő út 5. Polgármesteri Hivatal	2023.09.05	működési pénzügyi terv elkészítése, monitoring és önértékelés meghatározása	11
	2165 Kisnémedi, Fő út 5. Polgármesteri Hivatal	2023.09.12	A működésre tervezett költségvetés szöveges alátámasztása, döntéshozatali folyamat meghatározása	11
	2165 Kisnémedi, Fő út 5. Polgármesteri Hivatal	2023.09.19	Javaslatcsomagban meghatározott módosítások eszközölése, végleges HFS átbeszélése	11

3. A HFS által lefedett terület és lakosság meghatározása

A KAP ST-ben foglaltak szerint - folytatva a 2014-2020-as programozási időszak gyakorlatát - a LEADER beavatkozás területi hatálya lefedi az ország összes vidékinek minősülő települését. A HFS-sel lefedni kívánt terület lakosság száma minimum 10 ezer fő és maximum 150 ezer fő lehet, és egy település csak egy HACS-hoz tartozhat.

a) A lefedni kívánt települések mérhető jellemzői, összefoglaló adatai (pl. területméret, lakosság szám).

A Közép-Magyarországi Régió területén elhelyezkedő Galga-mente és Térsége Leader Egyesület 27 település összefogásával 2014. február 19-én alakult meg. 2023. szeptember 26-án további 10 agglomerációs település csatlakozott Egyesületünkhöz. A települések között földrajzi folytonosság figyelhető meg.

Az Egyesülethez tartozó települések három, szerkezetileg jól elkülöníthető településhalmazt alkotnak, így beszélhetünk „északi”, „középső” és „déli” településekről az alábbiak szerint:

- Északi települések: Acsa, Csomád, Csörög, Csővár, Galgagyörk, Kisnémedi, Kosd, Órbottyán, Penc, Püspökhatvan, Püspökszilágy, Rád, Sződ, Sződliget, Vácduka, Váchartyán, Vácrátót
- Középső települések: Aszód, Domony, Erdőkertes, Galgamácsa, Iklad, Kartal, Mogyoród, Szada, Vácegres, Váckisújfalu, Verseg,
- Déli települések: Bag, Dány, Galgahévíz, Hévízgyörk, Nagytarcsa, Tura, Vácszentlászló, Valkó, Zsámbok

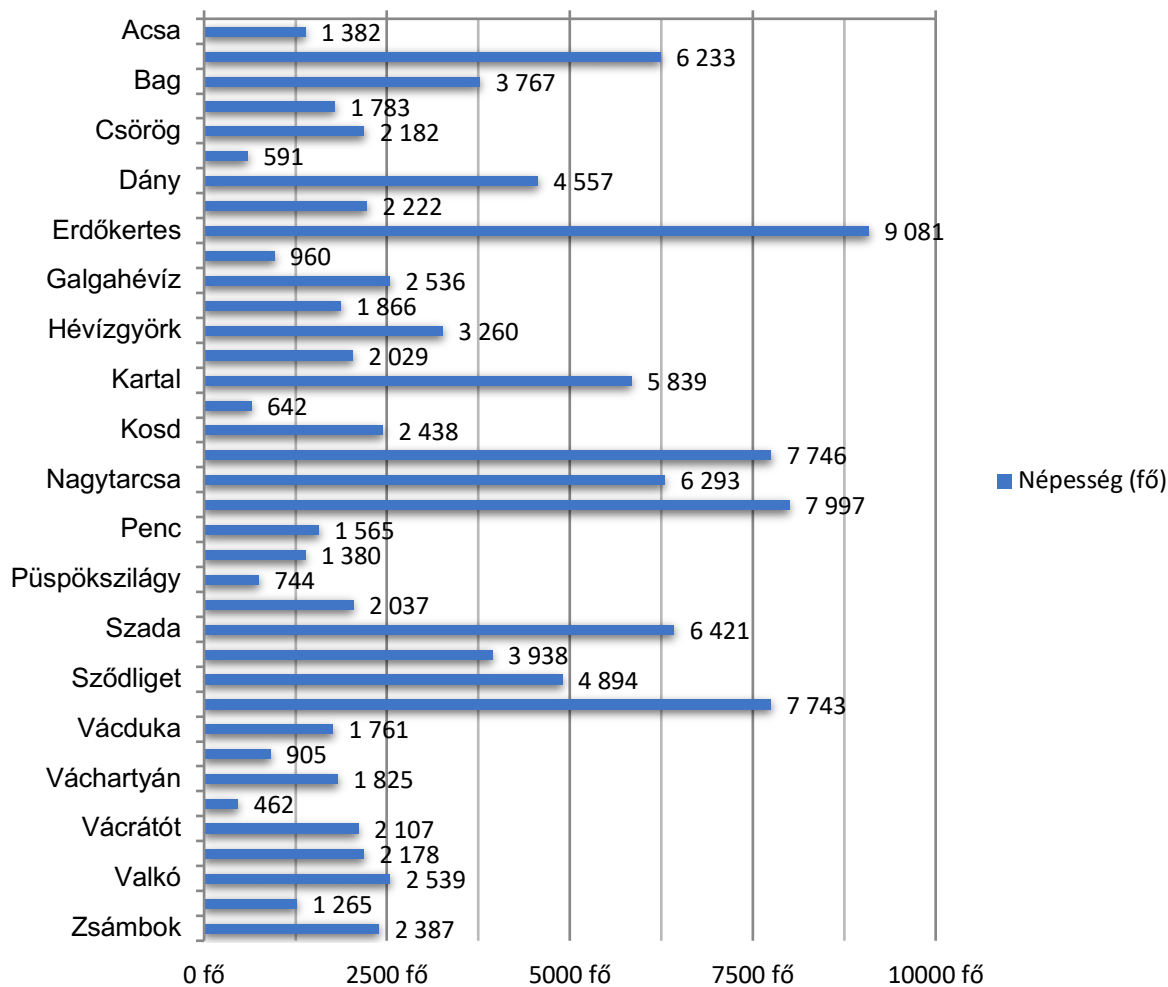
Az Egyesület által lefedett terület 956,39 km². A támogatásra jogosult lakónépesség száma 2022. január 01 adat alapján 117.555 fő, ami elegendő kritikus tömeget biztosít az emberi, pénzügyim gazdasági erőforrások tekintetében egy működőképes fejlesztési stratégia megvalósításához, továbbá lehetővé teszi a helyi interakciókat és összefogásokat. Tagtelepüléseink közül 10 agglomerációs elhelyezkedésű, a lakosság életére, illetve a települések gazdaságára és fejlettségére jelentős hatással bír a Főváros közelsége.

Egyesületünk tagtelepülései közigazgatásilag az alábbi járásokhoz tartoznak:

- Aszódi járás (**Járási illetékességi területe:** Aszód, Bag, Domony, Galgahévíz, Galgamácsa, Hévízgyörk, Iklad, Kartal, Tura, Vácegres, Verseg)
- Gödöllői járás (**Járási illetékességi területe:** Dány, Erdőkertes, Mogyoród, Nagytarcsa, Szada, Valkó, Vácszentlászló, Zsámbok)
- Váci járás (**Járási illetékességi területe:** Acsa, Csörög, Csővár, Galgagyörk, Kisnémedi, Kosd, Órbottyán, Penc, Püspökhatvan, Püspökszilágy, Rád, Sződ, Sződliget, Vácduka, Váchartyán, Váckisújfalu, Vácrátót)
- Dunakeszi járás (**Járási illetékességi területe:** Csomád)

A 37 település közül nyolc lakosságszáma meghaladja az 5000 főt (Aszód, Erdőkertes, Kartal, Mogyoród, Nagytarcsa, Órbottyán, Szada, Tura), azonban ezek közül csupán három rendelkezik városi ranggal (Aszód, Órbottyán és Tura). Kartal, Mogyoród és Szada nagyközség, míg Erdőkertes és Nagytarcsa csupán község. Ugyanígy nagyközség Bag és Valkó is. Számos olyan település van a tagok között melyek lakosságszáma 1000 fő alatt van. A legkisebb településünk Váckisújfalu 462 fő lakosságával.

A felsorolt települések teljes területtel jogosultak a fejlesztési források felhasználására.

1. ábra: A GMET Leader Egyesülethez tartozó települések lakosság száma 2022.01.01 adat alapján

Településeink között az évszázadok során kialakult egy vallási és kulturális kapcsolatrendszer is. Szinte kivétel nélkül elmondható mindegyik településünkről, hogy erős vallásosság jellemző a lakosokra, továbbá a Galga-menti néphagyományok is erős összeköttetést képez közöttük. Országosan híres a Galga-menti népviselet, a lakosok pedig korosztályról korosztályra őrzik a hagyományaikat. A legtöbb falu rendelkezik hagyományőrző körrel, akik jeles alkalmakor szomszédos településeken is fellépnek, bemutatva őseik tradícióját.

b) Korábbi együttműködések, megvalósult közös projektek, összefogások.

Egyesületünk az elmúlt programozási időszakban 2 Együttműködési projektben vett részt és konzorcium vezetői feladatot is ellátta.

Az egyik együttműködési projekt tudásátadásról szólt, ahol az együttműködő partnerek a területük erősségeit mutatta be. Egyesületünk rendezvényének fő témája a területünk helyi hagyományainak, identitástudatának bemutatása, ápolása, helyi termékek ismerete volt. Mivel a HACs területe hagyományokban gazdag, ezért a Szakmai Nap témája is ez volt. Az Egyesület területe 3 régióra oszlik fel: Észak, Dél és Közép. Próbáltunk mind a három régióból meghívni a hagyományőrző csoportokat, előadókat, így több mint 50 fő vett rajta részt. Minden résztvevőnek, a fellépő csoportoknak is ajándékokkal kedveskedtünk. (Határidőnapló, toll, méz)

A másik együttműködés témája turisztika volt. A projekt 3 fő részből állt. Az első részben a Dunakanyar Turizmusáért Kulturális Nonprofit Kft tartott egy 20 eseményből álló rendezvénysorozatot.

A projekt második része az Egyesületünk által weboldal készítése volt. (www.borzonygalgatura.hu) Az elsődleges terv az volt, hogy a weboldal mellé egy mobil applikáció is készül, azonban 2018 óta rengeteget változott a világ. Akkor még mindenből applikációt csináltak, így működtettek az oldalakat. Azóta változtak a szokások, a felhasználók a weboldalakat ugyanúgy szeretnék látni a mobiljukon, mint az asztali gépeken. Ennek fényében a megbízott cég javasolta, hogy applikáció helyett, inkább egy mobil kompatibilis oldalt fejlesszünk, továbbá minél interaktívabb legyen az oldal. A weboldalon külön térségre, településre és kategóriára is keresni lehet. Keresést követően térképen mutatja a pontos helyet. Bemutatja a 2 Leader térség 40 települését, látnivalóit.

Az térség turisztikai adottságai kihasználatlanok, valamint hiányzik a térség megfelelő marketingje is, ezt a problémát kívánjuk ezzel a weboldallal orvosolni.

A projekt harmadik és egyben utolsó elemeként a Galgahévíz Sport Klub Egyesület közreműködésével szuveníreket készültek el. (Műanyag golyóstoll, öngyújtó, hűtő mágnes, kulcstartó és Melane kirakós játék)

Projekt rövid összefoglalója	Részt vevő tagok	Megítelt támogatási összeg	Megvalósítás állapota
Közép- Magyarországi Régióban működő 2 Helyi Akciócsoport és Damásdért Nonprofit Kft az előző és a jelenlegi programozási időszakban értékes Vidékfejlesztési tapasztalatot szereztek. Az időszakonkénti, rövid régiós értekezletek hasznosak, tájékoztató jellegűek, de nem a valódi tudásátadás terepei, ezért az együttműködő partnerek a területük erősségeit mutatta be a saját eseménye keretében.	Galga-mente és Térsége Leader Egyesület	8.511.902 Ft	Elszámolt, lezárt
	HAJT-A Csapat Egyesület	1.832.794 Ft	
	Damásdért Nonprofit Kft.	3.540.760 Ft	
Turisztikai weboldal jött létre a projekt segítségével, melyet a Galga-mente és Térsége Leader Egyesület hozott létre. Dunakanyar Turizmusáért Kulturális Nonprofit Kft. 20 eseményből álló rendezvénysorozattal adta át tudását-tapasztalatát az ilyen turisztikai weboldal sikeres létrehozásához. Galgahévízi Sport Klub Egyesület vállalta a szuvenírpontok létrehozását.	Galga-mente és Térsége Leader Egyesület	8.399.992 Ft	Elszámolt, lezárt
	Galgahévízi Sport Klub Egyesület	4.283.909 Ft	
	Dunakanyar Turizmusáért Kulturális Nonprofit Kft.	4.181.856 Ft	

c) Személyes kapcsolattartást, segítségnyújtást elérhetővé tevő központ(ok) stb.

Egyesületünk irodája megalakulása óta Galgahévízen található a Művelődési ház tetőtérében (2193 Galgahévíz, Fő út 106.). 2018 óta alirodát működtetünk Kisémediben (2165 Kisémedi, Fő út 5.), mivel a területünk elég nagy, így a távolabban lévő településekről nem kell olyan sokat utazniuk az érdeklődőknek.

Egyesületünk legelső számú kommunikációs csatornája a weboldalunk (www.gmetleader.hu), itt naprakész információk és hírek találhatóak. Ezen kívül mindenről az Egyesületi tagok e-mailben is kapnak tájékoztatást, valamint van egy facebook oldalunk, ahol a főbb híreket osztjuk meg.

Mind a saját, mind a központi pályázati lehetőségekről Fórumot szoktunk tartani a térségben, központi pályázatok esetében szakmai segítséggel is rendelkezésre állunk. Fórumokon kívül preferáljuk a személyes találkozókat és megbeszéléseket. Sok esetben a kommunikáció ezen formáját választják ügyfeleink is. Így kimondottan csak az ő ügyüket tudjuk átbeszélni, valamint kitudunk alakítani egy szorosabb szakmai köteléket a pályázóinkkal, ami megkönnyíti a munkafolyamatot.

4. Horizontális célok

4.1. Esélyegyenlőség

A HFS tervezésekor kiemelt szempont az esélytudatosság kifejezése, a helyi szintű kapacitásfejlesztés, a vidéki szereplők bevonása, aktivizálása közösségi akciók, személetformálás, amely magába foglalja az esélyegyenlőség, a társadalmi befogadás és a szegénység elleni küzdelem témájú érzékenyítést, kapacitásfejlesztést.

Tervezési területen a fiatalok aránya nő, a felhívásaink igyekeznek az ő problémáikra és igényeikre reflektálni, hiszen a meghirdetésre kerülő felhívásunk ezeket kívánja támogatni. (Pl.: helyi hagyományőrző rendezvények, szabadidős és sportolásra alkalmas tevékenységek kialakítása, létrehozása)

A saját LEADER támogatásunk terhére meghirdetésre kerülő intézkedések esetén többletpontot ér a hátrányos helyzetű (szegénységben élők, fogyatékkal élők, nők, idősek, pályakezdők stb.) munkavállaló alkalmazása; illetve a hátrányos helyzetű személyekkel foglalkozó intézmények, civil szervezetek és egyházak évenkénti pénzbeli vagy természetbeni támogatása. Ezen vállalások teljesülését évente igazolni kell a támogatottnak a monitoring adatszolgáltatás keretében.

A Stratégia tervezése és megvalósítása során igyekszünk egyenlő hozzáférést biztosítani az ismeretek, tudás és készségek megszerzéséhez helyiek számára. A közösség szükségleteinek kielégítése során a különböző társadalmi csoportok igényeinek felmérése, kapcsolódási pontok kialakítása és a potenciális partnerek megtalálása a fejlesztések megvalósításához kiemelt feladat.

KAP stratégiai tervvel összhangban a HFS is figyel arra, hogy a HACS döntéshozó testületében (HBB) fiatal nő is rendszeresen jelen legyen.

4.2. Fenntarthatóság és környezetvédelem

A HFS által olyan tevékenységeket támogatunk, amelyek tiszteletben tartják az EU éghajlat- és környezetvédelmi normáit, prioritásait, és előtérbe helyezik a fenntarthatósági alapelveket, és hozzájárulnak megvalósulásukhoz.

Egyesületünk törekszik a környezettudatosság szempontjait lehetőségeihez mérten a megvalósítás során figyelembe venni. Több igény érkezett be arra vonatkozóan, hogy megújuló energia, energetikai fejlesztéseket szeretnének vállalkozások eszközölni. A Felhívásokban a pályázóknak vállalniuk kell a környezettudatos magatartást, valamint vállalkozásfejlesztés esetében a zöldberuházások (pl. napelem) plusz intenzitással lesz ösztönözve.

5. A 2014-2020-as programozási időszakra és az átmeneti időszakra (2021-2022) vonatkozó HFS megvalósulásának összegző értékelése, következtetések

- Eredményes intézkedések:

Felhívás címe	Kódszáma	Beérkezett TK-k száma	Támogatottak száma	Felhívás keretösszege	Kötelezettségvállalás mértéke
Helyi hagyományőrző és turisztikai rendezvények, programcsomagok	VP6-19.2.1.-36-1-17	43	23	19.274.186 Ft	23.129.023 Ft (120%)
Település értéktár létrehozása, helyi hagyományőrző kiadványok	VP6-19.2.1.-36-02-17	14	9	7.267.915 Ft	8.721.498 Ft (120%)
Szabadidős tevékenységekre és sportolásra alkalmas fejlesztések, települést bemutató eszközök	VP6-19.2.1.-36-3-17	30	21	137.022.168 Ft	164.426.602 Ft (120%)
Helyi vállalkozások fejlesztése	VP6-19.2.1.-36-4-17	36	23	187.562.981 Ft	225.075.577 Ft (120%)
Helyi mikro-vállalkozások fejlesztése	VP6-19.2.1.-36-6-20	39	21	299.740.575 Ft	268.329.981 Ft
A helyi köz- és civil szféra, egyházak eszközbeszerzéseinek, működésének fejlesztése	VP6-19.2.1.-36-7-20	39	22	82.683.121 Ft	99.219.745 Ft (120%)
Galga-mente és térsége településeit népszerűsítő kisfilmek készítése	VP6-19.2.1.-36-8-20	2	2	12.496.432 Ft	14.995.718 Ft (120%)

1 kivétellel az összes Felhívásunk sikeresnek mondható. A Helyi mikro-vállalkozások fejlesztése című Felhívás esetében a teljes kötelezettségvállalás még nem történt meg, túligénylés miatt. Amint ez a probléma megoldódik, az összes Felhívásunk esetében 120%-os kötelezettségvállalás történt.

- **Továbbfejlesztendő intézkedések:**

Felhívás címe	Kódszáma	Beérkezett TK-k száma	Támogatottak száma	Felhívás keretösszege	Kötelezettségvállalás mértéke
Helyi hagyományőrző és turisztikai rendezvények, programcsomagok	VP6-19.2.1.-36-1-17	43	23	19.274.186 Ft	23.129.023 Ft (120%)
Település értéktár létrehozása, helyi hagyományőrző kiadványok	VP6-19.2.1.-36-02-17	14	9	7.267.915 Ft	8.721.498 Ft (120%)
Szabadidős tevékenységekre és sportolásra alkalmas fejlesztések, települést bemutató eszközök	VP6-19.2.1.-36-3-17	30	21	137.022.168 Ft	164.426.602 Ft (120%)
Helyi vállalkozások fejlesztése	VP6-19.2.1.-36-4-17	36	23	187.562.981 Ft	225.075.577 Ft (120%)
Helyi mikro-vállalkozások fejlesztése	VP6-19.2.1.-36-6-20	39	21	299.740.575 Ft	268.329.981 Ft
A helyi köz- és civil szféra, egyházak eszközbeszerzéseinek, működésének fejlesztése	VP6-19.2.1.-36-7-20	39	22	82.683.121 Ft	99.219.745 Ft (120%)

Annak ellenére, hogy sikeresek voltak a Felhívások, továbbfejlesztése is szükséges. Előzetes igényfelmérés alapján továbbra is szüksége van a térségnek ezekre a fejlesztésekre. Nagyon sok volt a visszavonás, valamint a támogatástól való elállás, emiatt többletmunkánk keletkezett. A következő időszakban ezt is orvosolnunk kell valahogy.

- **Eredménytelen intézkedések:**

Felhívás címe	Kódszáma	Beérkezett TK-k száma	Támogatottak száma	Felhívás keretösszege	Kötelezettségvállalás mértéke
Helyi termék népszerűsítése	VP6-19.2.1.-36-5-17	1	0	12.000.000 Ft	0 Ft

Helyi termékek népszerűsítése intézkedés nem lett eredményes. 1 db támogatási kérelem érkezett be rá, azonban az is elutasításra került, mert a pályázó hiánypótlást nem nyújtott be. Mikor a Helyi Fejlesztési Stratégiát készítettük el az előző időszakban, akkor az őstermelők is bevonásra kerültek és igen nagy igény mutatkozott erre a Felhívásra. Azonban mire odajutottunk, hogy pályázatot tudnak beadni rá, már nem kívántak élni ezzel a lehetőséggel.

6. Külső koherenciák azonosítása

A tevékenységszintű lehatárolás alapjai:

Alapvetően azon projektek kerülnek kizárásra, amelyek hatályos támogatói okirattal rendelkeznek - az államháztartás alrendszeréből, vagy a Strukturális Alapokból származó konstrukciók forrásai kapcsán - a tervezett HF-ekre történő támogatási kérelem benyújtásakor ugyanazon megvalósítási helyre, ugyanazon tevékenység tekintetében. Ez alól kivételt képez, ha a HF-re benyújtandó fejlesztési igény a korábban fejlesztett tevékenység minőségi továbbfejlesztésére irányul a korábbi projekt eredményeinek fenntartásával. A korábbi pályázati konstrukciók bemutatását és a HF-től való lehatárolását a megalapozó dokumentumban vagy a projekt adatlapon szükséges bemutatni.

A támogatáspolitikai programok koordinációjának két alapvető eleme a lehatárolások meghatározása (a potenciálisan átfedő területek kettős finanszírozásának elkerülése érdekében) és a beavatkozások közti lehetséges szinergiák (egymást erősítő hatások) tudatos tervezése.

A HFS elsősorban a tevékenység, másod sorban pedig a projektszintű lehatárolásokat részesíti előnyben annak érdekében, hogy ne a programszinten rögzített és így nehezen módosítható, rugalmatlan feltételek határozzák meg egyes felhívások és projektek támogathatóságát, csökkentve annak kockázatát, hogy célcsoportok, fejlesztési igények maradnak finanszírozás nélkül a rugalmatlan szabályok miatt.

Tekintettel arra, hogy a LEADER Programon keresztül támogathatóak olyan projektek, amelyek a léptékük, vagy a tevékenységi körük miatt máshonnan nem juthatnak fejlesztési forrásokhoz, viszonylag kisebb komplementer halmaz értelmezhető az átfedések tekintetében.

KEHOP Plusz

A KEHOP Plusz többek között vízgazdálkodással és katasztróforkockázat-csökkentéssel, környezet- és természetvédelemmel, megújuló energiagazdasággal, klímasemlegességre való igazságos átállással, továbbá körforgásos gazdasági átállással foglalkozik.

A természetvédelemmel összefüggő beruházások esetében a KAP Stratégiai Terv elsősorban mezőgazdasági területekre, míg a KEHOP Plusz természetvédelmi területekre koncentrál, ahol például a Natura 2000 területek között lehetne átfedés, mely azonban projektszinten kezelhető.

TOP Plusz

A program Magyarország kevésbé fejlett régióinak és fejlett régiójának számító Budapest területi alapú fejlesztéseit támogatja, kiemelt figyelmet fordítva a legkevésbé fejlett régiók és elmaradott térségek fejlesztésére. Elsősorban helyi önkormányzati fejlesztéseket támogat, fejlesztési tematikája ennek kapcsán kiterjed a gazdaságélénkítés, munkahelyteremtés és -bővítés, valamint a népességmegtartás és családvédelem térségi és helyi feltételeinek biztosítására, így a helyi gazdaságfejlesztésre és foglalkoztatásra, a helyi turizmusra, a települési infrastruktúra, településüzemeltetés és helyi közszolgáltatások fejlesztésére.

A korábbi szabályozás, mely szerint 10.000 fő feletti településeket a TOP, 10.000 fő alatti településeket a VP keretében támogatnak a programok, jelenleg nem része a szabályozásnak. A TOP Plusz és a KAP Stratégiai Terv is támogatja a vidéki térségeket. Ez lehetőséget nyújt arra, hogy a két forrás összehangolásával az egyes projektek egymás hatását megsokszorozva, a teljes értéklánc mentén biztosított lehessen a fejlesztések finanszírozása. A szinergia lehetőségek hatékonyabb kihasználása érdekében koordinációs mechanizmust működtetünk a két program között, miszerint a vidékfejlesztési beavatkozások esetében a szinergia helyi szintű megvalósításáért felelős szervezetek, a LEADER HFS-ek felülvizsgálata során vizsgálatra kerül az érintett megye Integrált Területi Programja.

A KAP Stratégiai Terv és a TOP Plusz program közötti lehatárolás

A KAP ST és a TOP közötti lehatárolást megkönnyíti, hogy két program időbeli csúszása miatt a TOP Plusz pályázatok legtöbb esetben jóval előbb megjelennek, mint a KAP kiírások, így ritkán fordulhat elő, hogy két kiírás egyszerre, vagy közel egymáshoz nyílik meg.

EFOP Plusz

Az EFOP Plusz prioritások lefedik a köznevelési, az egészségügyi, a társadalmi felzárkózási, szociális, család- és ifjúságügyi, társadalmi innovációs, valamint leginkább rászoruló személyeket támogató intézkedéseket.

Az EFOP Plusz társadalmi felzárkózási prioritási tengelyén, tervezetten a termelő–műhelyek kerülnek támogatásra, míg a KAP Stratégiai Terv keretében a társadalmi vállalkozások fejlesztésére allokálnak forrást. A jelenlegi tervek alapján a termelőműhelyeket bármilyen szektorhoz kötődően létre lehet hozni, akár mezőgazdasági tevékenységekhez kapcsolódóan is, továbbá az intézkedésben a támogatást igénylők között - szektorokra vonatkozó korlátozás nélkül - megjelennek a nonprofit gazdasági társaságok, valamint civil szervezetek is.

GINOP Plusz

GINOP Plusz elősegíti, összhangban a vonatkozó uniós stratégiákkal a magyar vállalkozások technológiaváltásához, digitalizációs és innovációs képességeinek megerősítését, valamint hozzájárul a munkavállalók képzéséhez, termelékenységük és hozzáadott értékük növelése érdekében.

A Partnerségi Megállapodás alapján a vállalkozásfejlesztést a GINOP Plusz támogatja. 2020-tól a GINOP hagyományos vállalkozásfejlesztési támogatásaiban az élelmiszeripari vállalkozások kizárásra kerültek, ezek 2021-2022-ben a VP-ből, 2023-2027-ben pedig a KAP Stratégiai Tervből kaphatnak támogatást.

DIMOP Plusz

A DIMOP Plusz egységes szolgáltatási rétegeken keresztül, adatintenzív megközelítésben járul hozzá az egyes szakpolitikai feladatok digitalizációs beruházásaihoz és ilyen módon átfogó megoldásokat támogat, amelyek egy-egy ágazati célkitűzés megvalósulása mellett egységesen támogatják a digitális transzformáció folyamatát. A DIMOP Plusz jellemzően országos léptékű beruházásokra fókuszál és elsősorban nem mezőgazdasági / vidékfejlesztési témájú fejlesztések végrehajtását tervezi, mégis több szinergia lehetőség azonosítható a két program között. Releváns: a DIMOP Plusz pluszponttal támogatja azokat a fejlesztéseket, amelyek egy, a KAP Stratégiai Terv által finanszírozott okosfalusi stratégiával vannak összhangban.

IKOP Plusz

Az IKOP Plusz felelős a magyarországi közlekedési helyzet fejlesztéséért, ami magába foglalja a kötöttpályás, közúti, kerékpárúti és kikötői beruházásokat. Az IKOP Plusz fejleszteni fogja a vidék elérhetőségét is biztosító közlekedési hálózatokat.

Magyar Falu Program (MFP)

A Magyar Falu Program (MFP) a településhálózat több mint 90 százalékát, és a népesség mintegy harmadát adó, 5000 főnél nem nagyobb lakosságú kisvárosok és községek fejlesztését támogatja a következő területeken: vidéki szolgáltatások és infrastruktúra fejlesztése, vidéki civil közösségek támogatása, kistelepülésen élők lakhatási feltételeinek javítása, alsóbbrendű úthálózat fejlesztése hazai forrásból, valamint falusi mikrovállalkozások támogatása uniós (GINOP Plusz-1.2.2-22) forrásból.

A nagymértékű átfedési lehetőségek okán alkalmazzuk a projektszintű lehatárolásokat.

Vármegyei Integrált Területi Programok

7. Helyzetfeltárás

7.1. Helyi és helyzeti energiák bemutatása

7.1.1 Térszerkezeti adottságok:

A Galga-mente és Térsége Leader Egyesületünkhöz 37 település tartozik, melyek közül 8 lakosság száma meghaladja az 5.000 főt (Aszód, Erdőkertes, Kartal, Mogyoród, Nagytarcsa, Órbottyán, Szada, Tura), azonban ezek közül csak három rendelkezik városi ranggal. 6 település lakosság száma nem éri el az 1.000 főt, a legkisebb település Váckisújfalu 462 fővel.

Az Egyesület területén 3, földrajzilag jól elkülöníthető tájegység található: a Gödöllői-dombság, a Cserhát déli része, illetve az Alföldi északi csúcsa.

- A Gödöllői-dombság Pest megyében Budapesttől keleti irányban a Galga folyóig tartó kistáj. Északról a Cserhát, délről és keletről az Alföld, nyugatról pedig a Duna és a Budai-hegység tájolja. Nagytájegységileg az Északi-középhegységhez tartozik, de jellegéből adódóan inkább átmenetet képez a hegység és az alföld között. Az átlagosan 150-250 méter tengerszint feletti magasságú dombságot főleg lösz és homok borítja. A tájegység legmagasabb csúcsa a Margita a maga 345 méterével.
- A Cserhát, Magyarország északi részén az Északi-Középhegység egyik része. Északról az Ipoly völgye, keletről a Tarján-patak és a Zagyva, délen az Alföld, nyugaton pedig a Nógrád-medence és a Börzsöny határolja.
- Az Alföldi északi csúcsa ugyan kevés települést érint az egyesület szempontjából, azonban azokon a településeken, mint pl. Zsámbok vagy Dány a mezőgazdaság meghatározó a jó minőségű termőtalaj. Ezek a településeken a háztáji kertészkedés és a fólia sátras termelés is jellegzetesebb, mint a többi falvakban.

Közlekedés szempontjából a térség jelentős mértékben tagolt. A három földrajzi tájegység közlekedésileg is elkülönül egymástól. Az északi települések leginkább Vác vonzáskörzetébe tartoznak, míg a középső és déli községek inkább Hatvan – Gödöllő – Budapest városok övezetéhez kapcsolódnak.

A Budapest – Miskolci vasútvonal érinti az Aszódi és Gödöllői kistérségek településeit, míg szintén Budapesti központtal a Veresegyház – Váci vasútvonal jelenti a vasúti kapcsolatot a Váci térség települései számára. Ez természetesen nem jelenti azt, hogy a főbb vonatjáratok meg is állnak ezeken a településeken. Különösen nagy hátrányt jelentett a Galga-menti települések életében, amikor 2010-ben az Aszód-Vác vasútvonalat is megszüntették. Azonban 13 év után 2022. december 10-én újraindították ezt a vonalat.

Meg kell említeni emellett az M3 autópályát és az M2 autótutat is, melyek a nemzetközi és belföldi teher-, ill. személyfuvarozásban jelentik a térségek számára az elérhetőséget. Az M3 tehermentesítette a forgalom elől a 3-as főutat, így a főút által érintett települések zajszennyezése csökkent, és a közlekedésbiztonság is javult. A települések közötti utak állapota gyakran igen rossz, télvíz idején némely település megközelíthetetlené válik, azonban ezek javítása és helyre tétele nem az Önkormányzatok feladata.

A legtöbb település buszos közlekedéssel is elérhető, ennek ellenére sokan kénytelenek saját gépjárművet használni, máskülönben nem tudnak a munkahelyükre időben bejutni.

A Főváros, illetve az Agglomeráció munkaerő elszívó hatása szinte mindegyik településünket érinti, a munkaképes lakosság helyi foglalkoztatás hiányában ott keres magának állást. Ez sajnos magával hozza a saját településüktől való elidegenedést is. Miután a munkájuk odaköti őket, szórakozási és vásárlási lehetőségeket is inkább településükön kívül keresnek, így a „kényelmesség” szempontjából lakóhelyet is többen a Városban keresnek. Gödöllő, Hatvan és Vác szintén hasonló hatással bír. Ezek a települések kiváló közép – és felsőoktatási intézményekkel rendelkeznek, a fiatal lakosság nagy része ide jár tanulni, „megszokják”, hogy lakóhelyükre csak aludni járnak.

7.1.2 Környezeti adottságok:

A GMET Leader Egyesület területén nem határozhatók meg egységes klimatikus körülmények, a kistájak, térségek között jelentősek lehetnek a mezoklimatikus eltérések, köszönhetően a változatos domborzati viszonyoknak. Ennek megfelelően az északi területekre és a Gödöllői dombság területére nagy hatással van, hogy északon, illetve keleti nyugati oldalon magasabbra emelkedő hegységek találhatóak (Mátra, Börzsöny). Az emiatt jellemző hegységközi „medencehatás” miatt a terület éghajlata általánosan tekintve mérsékeltén hűvös és mérsékeltén száraz. Ettől való eltérést a déli területeken lehet tapasztalni, amely már kellő távolságban van az Északi Középhegységtől, így éghajlatára is a melegebb hőmérséklet jellemző.

A 37 település közül 19 tartozik a NATURA 2000 kiemelt jelentőségű természet megőrzési területhez, különböző tájvédelmi körzetek között szétszórva. A nagy kiterjedésű erdők területén ma többnyire intenzív erdőművelés folyik, ezért az itt honos vegetáció és élővilág csak foltokban található meg. A települések erdőit többségben két nagy erdőgazdaság, a Pilisi Parkerdő Zrt., és az Ipolyerdő Zrt. kezeli, továbbá kisebb magánerdő tulajdonosok is megtalálhatóak.

Területünket az Országos Kéktúra útvonala elkerüli ugyan, azonban számos, rövidebb kirándulásra alkalmas területtel rendelkezünk. Ilyen például Valkó Nagyközséget övező erdőtömbök, vagy akár a Domonyvölgyi térség. Az Északi településeink szintén látványos környezetben fekszenek, túrázásra, illetve a törvényi szabályozások betartásával gombaszedésre alkalmasak. A lankásabb vidékek igen kedveltek a lovaglás szerelmeseinek.

A Cserhátban eredő, és a Gödöllői-dombság keleti szélén keresztül a Zagyvában ömlő kis Galga-patak mentét egykor széles láposok jellemzik. Sajnos a jó termőképességű területek egy részét a lakosok belakták, de néhány helyen, mint például a természetvédelmi területnek minősített Turai legelőn eredeti foltjaiban maradtak. Ennek a társulásnak a jellemző növénye a tavaszi kikerics.

A Gödöllői-dombság Tájvédelmi Körzet átnyúlik egyesületünk által lefedett Valkó Nagyközség területére. A változatos dombságok változatos élővilággal rendelkeznek.

Az Egyesület területén több, helyi és országos jelentőségű tó (pl. Domonyvölgy, Galgahévíz, Vácszentlászló, a turai Kónya-tó) található, ezek festői szépsége remélhetőleg már a közeljövőben érdekessé teszi a területünket a látogatók szemében. Ezek a tavak horgászatra is megfelelőek.

Megújuló energiahordozókban, mint például forrásvizek, egyes települések (Tura, Galgahévíz, Acsa) gazdagok, szándékuk szerint ezt lehetőségeikhez mérten kihasználni igyekeznek, jelenleg ezek mértéke sajnos igen csekély.

A rendszerváltást követő privatizálás során magánkézbe jutott területek tulajdonosai nem, vagy csak igen csekély mértékű figyelmet fordítottak a vízvezetők tisztántartására, így számos esetben a hirtelen lezúduló csapadékvíz a közeli településeken okoztak károkat. Az allergiát okozó parlagfű irtása, a rendelkezések ellenére sem megoldott mindenütt.

7.1.3 Kulturális erőforrások:

A 37 településen számos nemzetiség megtalálható, többnek önkormányzata is van. A három legjelentősebb nemzetiség a romák, a svábok, és a szlovákok.

Az évszázadok során a nemesség szívesen tartózkodott településeinken épített vidéki kúriákban, kastélyaikban. Ezek közül számos épület napjainkban is látogathatóak. Ilyen például a Turai Schossberger-kastély, az aszódi Podmaniczky és a Széchenyi kastélyok, vagy az acsai Prónay kastély.

A Galga-menti népviseletnek párja nincsen, méltóan országos hírű. Egyes településeken az idős lakosok még mindig népviseletben járnak napi szinten, míg a fiatalok hagyományőrző egyesületeken keresztül rendezett előadásokon lépnek fel a jellegzetes, 4-5 alszoknyás helyi viseletbe.

Aszód városa szerepet játszott az 1848-49-es szabadságharcban is, ezt számos emlékmű mutatja.

A vidék erdeiben több helyen is találhatóak szarmata, szkíta és avar emlékek: temetők, földvárak, sáncok maradványai, és felismerhetők a híres Csörsz árok nyomai is (Valkó, Vácszentlászló, Tura, Zsámbok).

A lakosok vallásosságát is mutatja, hogy minden településen példa értékűen rendben tartják a templomokat és parókiákat. A 2007-2013-as programozási időszakban számos település nyert forrást a templomok és környékük rendbetételére.

Az Egyesület területéhez tartozó települések turisztika szempontból igen gazdag, számos látványosság található itt meg. A sok látnivaló ellenére azonban a turisztika a településeinken kihasználatlan. Nagyon kevés az ide látogató vendég, de még sok helyi fiatal sincs tisztában, hogy milyen szép és látványos helyen élnek. A legfőbb probléma az, hogy a terület marketingje nem erős, valamint nagyon kevés vendégszálláshely is van. Marketing erősség javítás céljából az Egyesületünk együttműködési projekt keretében létrehozott egy turisztikai weboldalt, ahol mind a 27 település összes látványossága, szálláshelye, étterme és helyi rendezvénye megtalálható. Ezt a weboldalt bővíteni szeretnénk a 10 új településünkkel.

Falusi szálláshely még kevesebb van a térségben. Ennek a legfőbb oka az, hogy mivel nincs látogató, így nem éri meg üzemeltetni.

Sportközpúságból eredően vegyes képet mutató felépítettségű sportpályákkal és hozzá tartozó szociális épületekkel legtöbb település rendelkezik, ezek kizárólag futballozásra alkalmasak.

7.1.4 Társadalmi állapota:

Az Egyesület által lefedett terület 956,39 km², a lakónépesség száma 2022. január 1 adat alapján 117.555 fő. Egyesülethez tartozó terület lakossága 2011 és 2015 között csökkent, majd 2016-tól 2021-ig folyamatosan növekedett. A térségben a 0-14 évesek aránya 2015 óta folyamatosan növekszik, ugrásszerű növekedés 2019-től figyelhető meg.

A 60 és a feletti évesek, azaz az inaktív keresők aránya évről évre növekedett, 2020 és 2021-ben látható minimális csökkenés, de az idősek aránya továbbra is magasabb, mint a 0-14 évesek aránya a térségben.

2017 óta csökkenésnek indult a nonprofit szervezetek száma a területünkön. A kulturális élet igen aktív, minden településen található civil szervezet, akiket az Önkormányzatok aktívan bevonnak a társadalmi életbe. Számos civil szervezet foglalkozik a Galga mentén élők identitásának erősítésével, valamint egy élhetőbb térség kialakításával. A térség hagyományőrző, valamint ifjúságvédelmi tevékenységet folytató civil szervezetei és egyházközsegei száma a térségben igen magas. Egyre több fiatal van a térségünkben, azonban az öregek száma továbbra is magasabb, így a törzsgyökeres lakók kihalnak. Ahhoz, hogy a hagyományok ne vesszenek el ezek a civil szervezetek minden évben keményen dolgoznak. Így nagyon fontos az ő támogatásuk is pályázati lehetőséggel.

7.1.5 Gazdasági helyzet:

Nyilvántartott álláskeresők száma 2014 óta folyamatosan csökkent, ami annak köszönhető, a gazdasági válságot követően a gazdaság újra normál kerékvágásba került, így egyre több munkahely lett a térségben és a környező nagyobb városokban. 2020-ban észrevehető egy nagyobb ugrás, több lett a munkanélküli. COVID beköszöntével az ország élete teljesen felborult, rengeteg munkahely zárt be a korlátozások miatt, sokan home officeba dolgoztak, így sok munkahely bizonytalanná vált vagy be is zárt. 2021-ben azonban ahogy az élet visszatért a normál kerékvágásba a nyilvántartott álláskeresők száma újra csökkent, sőt ebben az évben az elmúlt évekhez képest a legkevesebben voltak nyilvántartva.

Egyre kevesebb pályakezdő van nyilvántartva, ami azt jelenti, hogy egyre többen el tudnak helyezkedni. A térségben nyilvántartott pályakezdő szerencsére elmarad az országos és megyei átlaghoz képest.

A 37 település gazdasága is jelentős különbségeket mutat. A jó minőségű, összefüggő mezőgazdasági termőterületek főleg a déli településeken jellemzőek, így a mezőgazdaság nem a legkiemelkedőbb szektor a területünkön, ugyanakkor a déli egységhez tartozó falvakban jelentős foglalkoztatónak minősül.

A mezőgazdaság gyengüléséhez nagyban hozzájárult, hogy a rendszerváltást követően a Termelő Szövetkezetek nem a megfelelő szerkezeti átalakításon estek át. A kárpótlás során sok idős ember jutott hozzá a régi családi földjeikhez, azonban ők már nem voltak képesek azokat megművelni. A területek vagy elgazosodtak, vagy tehetősebb gazdálkodók birtokába jutottak.

Kosdon 119 őstermelő regisztrált. Ezen a településen a helyi termékek –a málnának- fontos szerepe van, valamint a település saját tankerttel is rendelkezik, ahol a helyben saját maguk megtermelt zöldséget a helyi lakosok meg tudják vásárolni. Kartalon borsó, sajtországi tejtermékek, füstölt sertéshús, szalonna, méz, káposztás lepény, káposztás rétes, takart káposzta, nyúl hús, szalmából és csuhéból készült díszek, Galgagyörkőn zöldség, gyümölcs, méz, sertés, baromfi, levendula, Bagon tésztagyár található, ahonnan az egész ország területére szállítanak édes és nem édes tésztákat, tehenészet, ahol nyers tejet és néha abból készített termékeket (sajt) állítanak elő, méhészet, Püspökhatvanban kecsketejből készült termékek (túró, sajt, joghurt), kecskehúsból készült feldolgozott húсарu, méhészek és sertéshúsból készült helyi termékek, Csőváron méz, vad-és húsfeldolgozás, műanyagból virágláda, cserepek, kaspók, Püspökszilágyon méz, túró, sajt, tehéntej, Rádon méz, Hévízgyörkőn száraztészta, házi kenyér, fazekas termékek, kézműves lekvárok és szörpök, Dányban országsherte híres dányi kolbász, lekvár, szörpök, pálinka, száraztészta, befőttek, savanyúságok, dányi asszonyok híres dányi rétes, grillázstorta, Kisnémediben bor és pálinka, Galgahévízen sajtok, szappanok, pálinka, savanyúság, helyi termékek találhatóak.

Térségünk mikrovállalkozásokban igen gazdag, azonban kis-és középállalkozások is szép számban vannak jelen.

7.2. SWOT analízis

Fejlesztési szükségletek:

1. Hagyományőrzés, nemzeti identitástudat erősítése:

Számos civil szervezet foglalkozik a Galga mentén élők identitásának erősítésével, valamint egy élhetőbb térség kialakításával. A térség hagyományőrző, valamint ifjúságvédelmi tevékenységet folytató civil szervezetei és egyházközségei száma a térségben igen magas. Az Egyesület területén nagyon sok fiatal elvándorol, melynek következtében a települések folyamatosan elöregednek, így a törzsgyökeres lakók kihalnak, helyükre beköltöző lakók érdektelenséget mutatnak a hagyományok iránt. Célunk a térség hagyományőrző, valamint ifjúságvédelmi tevékenységet folytató civil szervezetei és egyházközségei számára kulturális programok és egyéb rendezvények szervezési lehetőségeinek biztosítása a hagyományőrzés, valamint nemzeti identitástudat erősítésének érdekében. A rendezvények lehetőséget biztosítanak arra, hogy erősítsük a LEADER térség szervezetei, vállalkozó, lakói közötti kapcsolatokat és együttműködéseket. Célunk továbbá helyi hagyományőrző kiadványok készítésének, települési értéktár létrehozásának támogatása, valamint weboldal és marketing tevékenység támogatása azzal a céllal, hogy a településeink az értékeiket összegyűjtsék, és köz-szemlére bocsájthassák. Sok civil szervezet számára fontos, hogy egy kiadványban mindenki számára elérhetővé tegyék a múltjukat, hagyományaikat, munkásságukat, ezáltal a térségben és térségen kívül is népszerűsíteni tudják magukat és ismereteiket.

2. Térségi adottságokra épülő turizmusfejlesztés:

A térség gazdag épített, valamint kulturális örökséggel rendelkezik, azonban ezek a lehetőségek egyáltalán nincsenek kihasználva, sok helyben lakó sincs tisztában azzal, hogy mi is veszi körül az adott települést vagy térséget. Cél az adottságokra épülő turizmusfejlesztés, a meglévő turisztikai kínálat bővítése rendezvényeken keresztül. Továbbá

településeket bemutató tanösvények, túraútvonalak létrehozásának, táblák kihelyezésének támogatása. Művészetek utcájának létrehozása.

3. Munkanélküliség csökkentése, vállalkozások fejlesztése:

A térségben továbbra is problémát jelent a munkanélküliség, igaz már kevesebb aktív munkakereső van, mint a válságot követően - a COVID ideje alatt ismét megugrott a munkakeresők száma - erre próbálunk megoldást keresni, azonban a helyi vállalkozóknak sokszor az is problémát okoz, hogy a jelenlegi munkavállalóit megtartsa. Ezért munkavállaló felvételét magasabb támogatási intenzitással próbáljuk ösztönözni. A vállalkozások fejlesztési kiemelt fontosságot jelent. Ahhoz, hogy a vállalkozások munkahelyet tudjanak létrehozni, szükséges telephelyük és székhelyük fejlesztése, gépbeszerzéssel, korszerűsítéssel, minőségi rendszerek bevezetésével. Fontos a környezetünk megóvása és tehermentesítése is, ezért zöldberuházásokat (pl.: napelem) is magasabb támogatási intenzitással szeretnénk ösztönözni.

4. Helyi termékek népszerűsítése:

A lokális termelők nem tudják felvenni a versenyt a hipermarketetekkel, a helyben megtermelt áru népszerűsítésére szükség van, ahhoz, hogy a vásárlók tisztában legyenek azzal, hol milyen termék található és így a termelők fel tudják venni a versenyt. A térségünk igen nagy területileg, ezért együttműködési projekt keretében a 2 központi helyre, helyi terméket árusító üzlethelyiség kialakítását.

5. Fiatalok elvándorlásának megakadályozása:

Mint ahogy már fent is kifejtettük nagyon nagy problémát jelent, hogy a fiatalok legfőképpen munkahely miatt elvándorolnak. A fiatalokkal készített kérdőív eredményeként megtudtuk, hogy a lakhelyükön nem kapnak munkát az iskola befejezését követően, sokan nem mernek vállalkozásba fogni, leginkább a bizonytalan jövő miatt. Vannak, akik nem költöztek el munkahely miatt, azonban sokat ingáznak napi szinten, akik meg elvándoroltak, megfelelő munkahely miatt visszaköltöznének. Munkahellyel kapcsolatban az elvárásuk az, hogy a szakmájuknak megfelelő munkahely legyen és versenyképes legyen a fizetés. A másik ok az elvándorlásnak a szórakozás hiánya. Nagyobb városokban sokkal több lehetőségük van akár kis gyermekes szülőkként is. Ezen próbálunk segíteni azzal, hogy szabadidős tevékenységeket és tömegsportra alkalmas fejlesztéseket támogatunk. Sportközpontúságból eredően vegyes képet mutató felépítettségű sportpályákkal és hozzá tartozó szociális épületekkel legtöbb település rendelkezik, azonban ezek kizárólag futballozásra alkalmasak, játszótérrel való ellátottság hiányosabb, még mindig vannak olyan települések, ahol egyáltalán nincs játszótér, így az ott lakók kénytelenek átmenni a szomszédos településekre. Ahol van játszótér ott viszont már elavult, ezért egy korszerűsítés, frissítés szükséges, vagy van, ahol kiegészítés. A futballozáson kívül más sportolási és szabadidős lehetőséget is szükséges létrehozni annak érdekében, hogy minél több fiatal megtalálja a számára megfelelő szórakozási lehetőséget.

6. Eszközök, gépek beszerzése:

A települések életében meghatározó szereppel bírnak a nonprofit szervezetek, egyházi jogi személyek és az önkormányzatok. Számos olyan feladatot látnak el, mellyel elősegítik egy élhető település kialakulását. A célunk, hogy ezen szervezetek és önkormányzatok támogatásával hozzájáruljunk a település kép javításához, illetve munkájuk megkönnyítéséhez. Hatékony működésüket segítve tevékenységükhöz kapcsolódó eszközök, gépek beszerzését kívánjuk támogatni.

Erősségek - E	Gyengeségek - GY
<ul style="list-style-type: none"> → A főváros és Agglomeráció, mint ipari és kulturális központ közelsége. – E1 → A jó megközelíthetőség, autópályák, kiépített vasúthálózat, kistérségi és távolsági busz közlekedés – E2 → A kistérségek településein a népi- és nemzetiségi hagyományőrzés aktív formái jellemzőek. – E3 → Aktív kulturális élet, hagyományápolás és hagyományőrzés – E4 → Erőteljes civil szervezeti aktivitás – E5 → A helyi közösségek területén a természeti környezet páratlan szépsége, a vidék nyugalma, illetve a megmaradt kulturális örökségünk kiváló alapot nyújt a különböző alternatív turisztikai ágazatok fellendítéséhez. – E6 → Az akciócsoport területe építészeti értékekben gazdag. – E7 → Kedvező mezőgazdasági feltételek egyes területeken (primőr) – E8 → A NATURA 2000 területek támogathatóságának kihasználása – E9 	<ul style="list-style-type: none"> → A helyi értelmiség foglalkoztatásának megoldatlansága miatt a kvalifikált munkaerő máshol kamatoztatja végzettségét. – GY1 → Kevés helyi munkahely. – GY2 → Aktív korú lakosok elhelyezkedési problémái, - GY3 → A munkanélküliség stagnáló tendenciát mutat. – GY4 → Nincs kellő feltártság a helyi látványosságokra és termékekre, a turisztikai potenciál kihasználatlan. – GY5 → Az autópályák ellenére a teherautó forgalom rendkívül nagy, ezek tovább gyengítik az amúgy is rossz utak állapotát. – GY6 → Helyi termékek népszerűtlensége, kihasználatlansága, - GY7 → Fiatalok elvándorolnak, települések elöregedése – GY8

Lehetőségek - L	Veszélyek - V
<ul style="list-style-type: none"> → Az élő hagyományok, Népi és nemzetiségi hagyományőrző rendezvények támogatása, - L1 → Jól működő civil szervezetek összefogása, egymással való megismertetése együttműködés, workshopok keretében - L2 → Cserhát hegyvonulat turisztikai, túralehetőségeinek kihasználása programcsomagokon, rendezvényeken keresztül- L3 → Sínkár-tó adta lehetőségek és üdülőparcellák kihasználása programcsomagok keretében- L4 → Helyi termékek népszerűsítése - L5 → Környezeti adottságokra épülő turisztikai programcsomagok létrehozása, - L6 → Helyi termékekre és szolgáltatásokra épülő öko- és falusi turizmus fejlesztés - L7 → Öko- és Falusi turizmus összekötése a hagyományőrzéssel, - L8 → Természet közeli rendezvények támogatása - L9 → Településeket bemutató tanösvények, hagyományokat bemutató oktató útvonalak fejlesztése - L10 → Vállalkozások fejlesztésével munkaerőfelvevő képesség növekedése - L11 → A GMET Leader Egyesület által elindított kezdeményezések minden szektort érintő hatásai. - L12 → Közösségi lap megjelentetése, médiában való szereplésre ösztönzés - L13 → A térség turisztikai adottságainak népszerűsítése, megfelelő marketing tevékenységgel - L14 	<ul style="list-style-type: none"> → Eleve rossz utak tovább romlásából adódó intenzívebb elszigetelődés - V1 → A már túlterhelt önkormányzatok költségvetésének esetleges állami csökkentése kisebb szabad felhasználású forrást eredményez a pályázati önrészek előteremtéséhez - V2 → Vis maior-ként fellépő szélsőséges időjárási körülmények rossz mezőgazdasági árbevétel eredményez, így magasabb áron kénytelenek a gazdák termékeiket értékesíteni. - V3 → A pályázatokkal járó egyéb folyamatok bonyolultsága elrettentő hatást gyakorol a potenciális ügyfelekre. - V4 → forgalmi eredetű környezetterhelés további növekedése, jelentős környezetkárosító hatása- V5 → A települések tovább öregedése elnéptelenedéshez fog vezetni - V6 → Törzsgyökeres lakók kihalása, beköltöző lakók érdektelensége a hagyományok megszüntetésének veszélye, - V7 → Elhanyagolt csapadékvíz-elvezető rendszerek további romlása miatt intenzív belvizesedés - V8 → Környező térségek erőteljesebb fejlődése következtében gyorsul a fiatalok és a szakképzett munkaerő elvándorlása, - V9

A SWOT-mátrix segítségével feltárára kerültek a térség erősségei, gyengeségei, lehetőségei és veszélyei. Ebből kiolvasható stratégiai lépések az alábbiak:

	Belső ERŐSSÉGEK	Belső GYENGESÉGEK
Külső LEHETŐSÉGEK	Offenzív stratégiák hagyományőrzés, nemzeti identitástudat erősítése (E3, E4, L1, L2); térségi adottságokra épülő turizmusfejlesztés (E7, E8, L8, L9)	Fejlesztő stratégiák Munkanélküliség csökkentése, vállalkozások fejlesztése (GY2, GY3, GY4, L11)
Külső VESZÉLYEK	Védekező stratégiák Helyi termékek népszerűsítése (E8, V3)	Elkerülő stratégiák Fiatalok elvándorlásának megakadályozása (GY8, V7, V9)

8. A stratégia beavatkozási logikája

A beavatkozási logika LEADER vonatkozású rövid összefoglalása

A LEADER beavatkozás a HFS-en keresztül, az SO8 vonatkozásában megállapított számos szükséglet kielégítéséhez hozzájárul. A KAP ST-ben foglalt SWOT elemzés erősségként említi az ország vidéki térségeit lefedő LEADER hálózatot, amely helyi ismerettel, kapcsolatrendszerrel, fejlesztéspolitikai és program végrehajtói tapasztalattal rendelkező helyi erőforrást biztosít a helyi fejlesztésekhez. Ugyanakkor veszélyként említi ezen erőforrás további erodálódását. E két megállapításra épül az a szükséglet, amely a fejlesztéspolitikai programok végrehajtásához szükséges helyi szintű emberi erőforrás szükségességét definiálja. E szükséglet kielégítését szolgálja a LEADER beavatkozás működési és animációs keretéből finanszírozott helyi akciócsoportok hálózata.

A SWOT elemzésben erősségként szerepel, hogy a LEADER a vidéki térségekben jellemzően alacsony tőkeerővel és kockázattűrő képességgel rendelkező mikrovállalkozások és civil szervezetek számára adekvát, kisléptékű, a helyi szükségletekre szabott fejlesztési forrást biztosít. Az elemzés gyengeségként említi a LEADER források korlátosságát, illetve a kisléptékű források felhasználásának a léptékhez képest magas adminisztratív terheit. A fenti erősségre és gyengeségre épül az a szükséglet, amely a helyi/térségi igényekhez illeszthető, ezekre mérhető hatással bíró fejlesztéseket és az ehhez szükséges forrás szükségességét definiálja. E szükséglet kielégítéséhez járul hozzá a LEADER helyi fejlesztési stratégiák megvalósítása.

A SWOT elemzésben gyengeségként szerepelnek a vidéki közlekedési és az egyéb lakossági szolgáltatások minőségének javításához szükséges infrastruktúra fejlettségének területi különbségei. Erre reagál az a szükséglet, amely az életminőséget emelő helyi lakossági szolgáltatások infrastrukturális háttérének fejlesztését teszi szükségessé. A korábbi évek tapasztalatai alapján a LEADER programnak fontos célja a vidéki élettér fejlesztése a szolgáltatások és az azokhoz szükséges kisléptékű infrastruktúra fejlesztésével, valamint a helyi kötődés és a közösségi kapcsolatok erősítése a közösségeket aktivizáló programokkal és az ahhoz szükséges környezet fejlesztésével. Az Európai Unió vidéki térségeinek hosszú távú jövőképevel összhangban a fenti célok elérése érdekében – elsősorban tudásátadással, jó gyakorlatok bemutatásával – ösztönözni szükséges a társadalmi innovációt és a digitális eszközök adta lehetőségek kihasználását.

8.1. A stratégia jövőképe

„Megőrzött múlt, élhetőbb jelen és megalapozott jövő a Galga-mentén és Térségben.”

8.2. A stratégia célhierarchiája

Jövőkép
Megőrzött múlt, élhetőbb jelen és megalapozott jövő a Galga-mentén és Térségben.

	Átfogó cél(ok)
1.	A vidéki térségben a mikro- kis- és középvállalkozások fejlesztése, erősítése
2.	Magasabb életminőség, javuló népességmegtartó képesség
3.	Élénkülő gazdaság a térség vállalkozásainak fejlesztése révén
4.	Közösségi élet, közösségi marketing, közösségi terek infrastrukturális fejlesztése, épített és kulturális örökség megőrzése;

9. Cselekvési terv

9.1. Az intézkedések leírása

A felmerült igények alapján a HFS az alábbi intézkedéseket akarják megvalósítani.

1. Intézkedés	
Intézkedés megnevezése	Vállalkozások fejlesztése
Specifikus cél	
Indoklás, alátámasztás	Az intézkedés célja: vállalkozásokat támogatassuk abban, hogy eszközeiket és/vagy telephelyüket fejlesztve új munkahelyeket hozzanak létre, ugyanis a növekvő vállalkozások egyre több embert foglalkoztatnak, ahogy nő a kereslet a bizonyos vállalkozások iránt. SWOT: GY1, GY2, GY3, L11, L12, V9
A támogatható tevékenység meghatározása	<ul style="list-style-type: none">• Megújuló energia felhasználását célzó beruházás, építés, akadálymentesítés,• Támogatható a székhely, telephely fejlesztése, korszerűsítése,• minőségi rendszerek bevezetése,• eszköz és gépbeszerzések,• szoftverfejlesztése,• marketing költségek• tájékoztatás és nyilvánosság biztosítása,
Nem támogatható tevékenységek	<ul style="list-style-type: none">• Személygépjármű beszerzés• Élő állat vásárlás• Használt árucikkek beszerzése• Mezőgazdasági üzemek beruházásai• Támogatási jogosultságok megvásárlása• Egyéb, a HFS-ekben meghatározott nem támogatható tevékenységek pl. lágyszárú növények, lőfegyverek, pirotechnikai eszközök beszerzése.
Kiegészítő jelleg, lehatárolás	
A jogosultak köre	Kis-és középvállalkozások Mikrovállalkozások
A kiválasztási kritériumok, alapelvek	<u>Kiválasztási kritériumok:</u> <ul style="list-style-type: none">- építési projekt esetében térségben működő vállalkozó bevonása 50%-ot meghaladóan.- foglalkoztatás vállalása- előnyben részesül a hátrányos helyzetű (szegénységben élők, fogyatékkal élők, nők, idősek, pályakezdők stb.) munkavállaló alkalmazása- Leader tagság- üzleti tervben megfogalmazottak minősége
Tervezett forrás	
<u>az adott beavatkozási területre/intézkedésre allokált forrás:</u>	Kis-és középvállalkozások: 141.070.152 Ft Mikrovállalkozások: 272.140.304 Ft
<u>a támogatási intenzitás:</u>	Beruházás jellegű: 65% Zöldberuházás: 80 %

<u>projektméret korlátai:</u>	Kis- és középvállalkozások: minimum: 100.000 Ft, maximum: 35.000.000 Ft Mikrovállalkozások: minimum: 100.000 Ft, maximum: 25.000.000 Ft
<u>támogatás módja:</u>	hagyományos
A megvalósítás tervezett időintervalluma	2024. I félév – 2027. II félév
A projektek megvalósítására rendelkezésre álló időtartam:	24 hónap
Kimeneti indikátorok	Létrehozott munkahelyek száma Fejlesztéssel érintett vállalkozások száma Energetikai fejlesztés esetén kiépített megújuló energiatermelő kapacitás

2. Intézkedés

Intézkedés megnevezése	Hagyományőrzés, identitástudat erősítése, megtartása
Specifikus cél:	
Indoklás, alátámasztás:	<p>Az Egyesület területén nagyon sok fiatal elvándorol, melynek következtében a települések folyamatosan elöregednek, így a törzsgyökeres lakók kihalnak, helyükre beköltöző lakók érdektelenséget mutatnak a hagyományok iránt. A térség gazdag épített, valamint kulturális örökséggel rendelkezik, azonban ezek a lehetőségek egyáltalán nincsenek kihasználva, sok helyben lakó sincs tisztában azzal, hogy mi is veszi körül az adott települést vagy térséget. Cél az adottságokra épülő turizmusfejlesztés, a meglévő turisztikai kínálat bővítése rendezvényeken, programcsomagokon keresztül.</p> <p>Jelen intézkedés megvalósulásával számos civil szervezet kap lehetőséget a Galga mentén élők identitásának erősítésére, valamint egy élhetőbb térség kialakítására. A térség hagyományőrző, valamint ifjúságvédelmi tevékenységet folytató civil szervezetei és egyházközségei számára kulturális programok és egyéb rendezvények szervezési lehetőségeinek biztosítása a hagyományőrzés, nemzeti identitástudat erősítésének, valamint a térség turisztikai lehetőségeinek kihasználása érdekében. Továbbá a rendezvények lehetőséget biztosítanak arra, hogy erősítsük a LEADER térség szervezetei, vállalkozó, lakói közötti kapcsolatokat és együttműködéseket.</p> <p>SWOT: E3; E4; E5; L1; L3; L4; L6; L8; V7; GY8</p> <p>Az Egyesület által lefedett akcióterület igen gazdag természeti, kulturális, gasztronómiai, építészeti, népviseleti és hagyományőrzési kincsekben, azonban sok helyen hiányzik ezeknek az értékeknek az összefoglalása, népszerűsítési lehetősége. Ezzel az intézkedéssel településeknek biztosítunk lehetőséget arra, hogy értékeiket összegyűjtsék, és köz-szemlére bocsájthassák, hiszen ezek, azok az értékek, amelyek összetartják a közösséget települési és térségi szinten. Továbbá sok civil szervezet számára fontos, hogy egy kiadványban mindenki számára elérhetővé tegyék a múltjukat, hagyományaikat, munkásságukat, ezáltal a térségben és térségen kívül is népszerűsíteni tudják magukat és ismereteiket.</p> <p>SWOT: E43 E4; E5; L1; L13; V7; GY8</p>

<p>A támogatható tevékenység területek meghatározása</p>	<p>1) <u>Helyi hagyományőrző és turisztikai rendezvények, programcsomagok:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ○ Támogatható a rendezvény előkészítése (technikai, infrastrukturális háttér biztosítása; arculati elemek; marketing, stb.) és a lebonyolítás (fellépők, előadók díjazása; étel-, ital költsége; anyagköltség; stb.) <ul style="list-style-type: none"> ○ Eszközbeszerzés ○ Szolgáltatás vásárlások ○ Kötelező tájékoztatás és nyilvánosság biztosítása, ○ Kiadvány készítése, népszerűsítése <p>2) <u>Települési értéktár létrehozása, Helyi hagyományőrző kiadványok:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ○ Támogatható a települési értéktár létrehozása, továbbá helyi hagyományőrző kiadványok elkészítésének és népszerűsítése: <ul style="list-style-type: none"> ○ Immateriális javak beszerzése ○ Egyéb szolgáltatások ○ Kisértékű tárgyszerző beszerzése maximum 200.000 Ft értékig ○ Kötelező tájékoztatás és nyilvánosság biztosítása, ○ Weboldal létrehozása ○ Marketing tevékenységek
<p>Nem támogatható tevékenységek</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Személygépjármű beszerzés • Élő állat vásárlás • Használt árucikkek beszerzése • Mezőgazdasági üzemek beruházásai • Támogatási jogosultságok megvásárlása • Egyéb, a HFS-ekben meghatározott nem támogatható tevékenységek pl. lágyszárú növények, lőfegyverek, pirotechnikai eszközök beszerzése.
<p>Kiegészítő jelleg, lehatárolás</p>	
<p>A jogosultak köre</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Költségvetési szervek és költségvetési rend szerint gazdálkodó szerek • Egyesületek • Jogi személyiségű nonprofit szervezetek (egyházi jogi személyek, alapítványok)

<p>A kiválasztási kritériumok, alapelvek</p>	<p>1) <i>Helyi hagyományőrző és turisztikai rendezvények, programcsomagok:</i> <u>Kiválasztási kritériumok:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - a helyi alapanyagok előnyben részesítése a beszerzés során legalább 50% mértékig - helyi termékek bemutatása, népszerűsítése, árusítása - fiatalok bevonása - a kérelmező tagja olyan közösségi együttműködésnek, mely vidék és vagy gazdaságfejlesztés területén tevékenykedik (kivéve a kötelező kamarai tagság) - Projektterv <p>2) <i>Települési értéktár létrehozása, helyi hagyományőrző kiadványok:</i> <u>Kiválasztási kritériumok:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - A program megvalósítása önkormányzati és/vagy civil és/vagy vállalkozói szektor bevonásával történik, - a pályázó vagy képviselője vagy munkavállalója részt vett a HFS elkészítésében projektgyűjtő adatlap, kérdőív beküldésével, vagy részt vett a kérelem benyújtásáig megatartott Fórumon., személyes konzultáción. - A projekt megvalósításához 50%-ig térségben működő vállalkozó bevonása szükséges - A kérelmező tagja olyan közösségi együttműködésnek, mely vidék és vagy gazdaságfejlesztés területén tevékenykedik (kivéve kötelező kamarai tagság) - Projektterv készítése
<p>Tervezett forrás</p>	
<p><u>az adott beavatkozási területre/intézkedésre allokált forrás:</u></p>	<p>136.070.152 Ft</p>
<p><u>a támogatás aránya:</u></p>	<p>95%</p>
<p><u>projektméret korlátai:</u></p>	<p>1) <i>Helyi hagyományőrző és turisztikai rendezvények, programcsomagok:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - minimum 100.000 Ft, maximum 5.000.000 Ft <p>2) <i>Települési értéktár létrehozása, helyi hagyományőrző kiadványok:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - minimum 100.000 Ft, maximum 5.000.000 Ft
<p><u>támogatás módja:</u></p>	<p>Hagyományos</p>
<p>A megvalósítás tervezett időintervalluma</p>	<p>2024. I félév – 2027. II félév</p>
<p>A projektek megvalósítására rendelkezésre álló időtartam:</p>	<p>24 hónap</p>
<p>Kimeneti indikátorok</p>	<p>Megvalósult rendezvények száma Beszerzett eszközök száma Fejlesztéssel érintett önkormányzatok száma Fejlesztéssel érintett szervezetek száma</p>

4. Intézkedés

Intézkedés megnevezése	Önkormányzatok, nonprofit szervezetek működésének támogatása
Specifikus cél:	
Indoklás, alátámasztás:	<p>Az egyik ok az elvándorlásnak a szórakozás hiánya. Nagyobb városokban sokkal több lehetőségük van akár kis gyermekes szülőkként is. Továbbá turisztikai fejlesztéseket is szükséges végezni a turizmusfellendítése érdekében. SWOT: GY8, L7, L8, L10, V6, V9,</p> <p>A települések életében meghatározó szereppel bírnak a nonprofit szervezetek, egyházi jogi személyek és az önkormányzatok. Számos olyan feladatot látnak el, mellyel elősegítik egy élhető település kialakulását. A célunk, hogy ezen szervezetek és önkormányzatok támogatásával hozzájáruljunk a település kép javításához, illetve munkájuk megkönnyítéséhez. Hatékony működésüket segítve tevékenységükhöz kapcsolódó eszközök, gépek beszerzését kívánjuk támogatni. SWOT: E43 E4; E5; L1; L13; V7; GY8</p>
A támogatható tevékenység területek meghatározása	<p>1) <u>Szabadidős tevékenységekre és tömegsportra alkalmas fejlesztések, települést bemutató eszközök:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ○ Szabadidős tevékenységekre és a tömegsportra alkalmas infrastruktúra fejlesztése a térségben élők szebb, kulturáltabb, szabadidős sportolási és kulturális lehetőségeinek bővítésére, valamint a közösségi élet fejlesztése. A közösségek közötti kapcsolat erősítése, valamint a fiatalok helyben tartásához első lépcsőfokot jelenthet a kulturális sportolási lehetőségek, kalandparkok, valamint biztonságos szórakoztató játszóterek kialakítása, bővítése, felújítása, továbbá településeket bemutató tanösvények, túraútvonalak létrehozásának, táblák kihelyezésének támogatása. <ul style="list-style-type: none"> ○ Kötelező tájékoztatás és nyilvánosság biztosítása ○ Akadálymentesítés ○ Kert és parképítési munkák ○ Vagyonvédelmet célzó eszközök beszerzése, telepítése ○ Parkberendezési tárgyak beszerzése, telepítése ○ Építés <p>2) <u>A helyi köz-és civil szféra, egyházak eszközbeszerzéseinek, működésének fejlesztése:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ○ Eszköz és gépbeszerzés ○ Immateriális javak beszerzése ○ Marketing tevékenység (arculat, szórólap, kiadvány stb) ○ Tájékoztatás és nyilvánosság biztosítása ○ Iratdigitalizáció
Nem támogatható tevékenységek	<ul style="list-style-type: none"> • Személygépjármű beszerzés • Élő állat vásárlás • Használt árucikkek beszerzése • Mezőgazdasági üzemek beruházásai • Támogatási jogosultságok megvásárlása • Egyéb, a HFS-ekben meghatározott nem támogatható tevékenységek pl. lágyszárú növények, lőfegyverek, pirotechnikai eszközök beszerzése.
Kiegészítő jelleg, lehatárolás	

A jogosultak köre	<ul style="list-style-type: none"> • Költségvetési szervek és költségvetési rend szerint gazdálkodó szerek • Egyesületek • Jogi személyiségű nonprofit szervezetek (egyházi jogi személyek, alapítványok)
A kiválasztási kritériumok, alapelvek	<p>1) <i>Szabadidős tevékenységekre és sportra alkalmas fejlesztések, települést bemutató eszközök:</i> <u>Kiválasztási kritériumok:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - megvalósításhoz 50%-ig térségben működő vállalkozó bevonása szükséges (nem közbeszerzési projekt esetében) - a projekt megvalósításához szükséges alapanyag 50%-a helyi vállalkozástól kerül beszerzésre (közbeszerzéses projekt esetében) - előnyben részesül a település életében jelentős helyen megvalósuló projekt - Fenntarthatósági és üzemeltetési terv - a pályázó vállalja, hogy a fejlesztéssel érintett terméket, szolgáltatást minimum egy helyi vagy térségi rendezvényen és/vagy minimum egy térségi kiadványban népszerűsíti - a pályázó vagy képviselője vagy munkavállalója részt vett a HFS elkészítésében projektgyűjtő adatlap, kérdőív beküldésével, vagy részt vett a kérelem benyújtásáig megtartott Fórumon. - a kérelmező tagja olyan közösségi együttműködésnek, mely vidék és vagy gazdaságfejlesztés területén tevékenykedik (kivéve kötelező kamarai tagság) <p>2) <i>A helyi köz-és civil szféra, egyházak eszközbeszerzéseinek, működésének fejlesztése:</i> <u>Kiválasztási kritériumok:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - A kérelmező tagja olyan közösségi együttműködésnek, mely vidék és vagy gazdaságfejlesztés területén tevékenykedik (kivéve kötelező kamarai tagság) - projekttervben megfogalmazottak minősége - A pályázó vagy képviselője, részt vett a HFS elkészítésében, fejlesztési elképzelés személyes vagy telefonos egyeztetésével, vagy Fórumon részt vett 2020. március 31.-ig
Tervezett forrás	
<u>az adott beavatkozási területre/intézkedésre allokált forrás:</u>	272.140.304 Ft
<u>a támogatás aránya:</u>	95%
<u>projektméret korlátai:</u>	<p>1) <i>Szabadidős tevékenységekre és tömegsportra alkalmas fejlesztések, települést bemutató eszközök:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - minimum 100.000 Ft, maximum 20.000.000 Ft <p>2) <i>A helyi köz-és civil szféra, egyházak eszközbeszerzéseinek, működésének fejlesztése:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - minimum 100.000 Ft, maximum 20.000.000 Ft
<u>támogatás módja:</u>	Hagyományos
A megvalósítás tervezett időintervalluma	2024. I félév – 2027. II félév

A projektek megvalósítására rendelkezésre álló időtartam:	24 hónap
Kimeneti indikátorok	Megvalósult rendezvények száma Beszerzett eszközök száma Fejlesztéssel érintett önkormányzatok száma Fejlesztéssel érintett szervezetek száma Energetikai fejlesztés esetén kiépített megújuló energiatermelő kapacitás

9.2. Együttműködések

a) Térségek közötti és nemzetközi együttműködések megvalósítása

Tervezünk térségek közötti és nemzetközi együttműködések megvalósítani az elkövetkezendő időszakban. Az előző programozásban gesztorszervezetként bonyolítottunk le 2 együttműködést, tapasztalatunk már van, így most is ezt tervezzük. Hogy pontosan kivel és miként az még tervezés alatt van.

b) Egyéb együttműködések megvalósítása

Központi okos falu pályázaton szeretnénk részt venni a térségünkkel, ezt a projektet a települések önkormányzataival és egyéb szükséges szervezeteivel szeretnénk megvalósítani.

9.3. Kommunikációs terv

Az Egyesület nagy figyelmet fordít a kommunikációra, mind a stratégia elkészítésekor és mind a megvalósításakor. Az Egyesület elsődleges és legfőbb kommunikációs eszköze a saját honlapja, friss hírek pályázatok esetén az Egyesületi tagokat azonnal email útján értesítjük, és a facebookon is közzé tesszük. Az alkalmazott kommunikációs eszközökkel próbálunk minél szélesebb célcsoportot elérni: Önkormányzatokat, civil szervezeteket, vállalkozókat, leendő pályázókat, helyi érdeklődőket és nyertes pályázókat.

Egyesületünk folyamatosan frissíti a honlapot az aktuális pályázati, egyesületi és egyéb hírekkel. A honlapon megtalálható az Egyesületről szóló főbb információk (bemutakozás, hozzánk tartozó települések bemutatása, elérhetőség), dokumentumok (alapszabály stb.).

Egyesületünk a honlapon megjelentetett hírekről, pályázati lehetőségekről folyamatosan tájékoztatást küld az Egyesületi tagok részére függetlenül a témától és a célcsoporttól, hiszen így a nem érintettek is tudják tájékoztatni a közvetlen közelükben lévő érintetteket is. Fontosabb hírek kapcsán az Önkormányzatoktól kérni szoktuk, hogy a település honlapján jelentessék meg a hírünket. (pl.: fórunsorozat)

A honlapon és az emailben kiküldött híreket az Egyesület facebook oldalán is megjelentetjük, ezzel is biztosítva azt, hogy minél több érintetthez eljut az adott információ.

Időszakonként Tájékoztató Fórumokat tartunk, melyeket honlapunkon előre meghirdetünk. A Fórumok ingyenes és nyilvánosak, azokon bárki részt vehet.

Lehetőséget biztosítunk személyes és telefonos kapcsolatfelvételre, illetve az e-mailen keresztül történő megkeresésre, melyekre válaszolunk. Elérhetőségeink megtalálhatók honlapunkon, és az az általunk megküldött e-mailekben.

A kommunikációs tevékenységért (honlap, e-mailek küldése, fórumok szervezése) elsősorban a szakmai vezető felelős, aki bizonyos tevékenységek elvégzésével, meghatározott csoportok részére az információ eljuttatásával megbízhatja a munkaszervezeti dolgozókat.

A Helyi Fejlesztési Stratégiával kapcsolatos kommunikáció folyamatos, ezzel kapcsolatban a honlapon a dokumentumtárban külön fület hoztunk létre. Az eddig megvalósult, illetve a HFS véglegesítéséig megvalósuló kommunikációs tevékenység a 2. pontban kifejtettük. A HFS Irányító Hatóság által történő jóváhagyását követően az erről szóló hírt megjelentetjük honlapunkon, megküldjük e-mailen a tagjainknak, és a facebookon is közzétesszük. A HFS-ből egy színes nyomtatott kiadványt tervezünk megjelentetni, amiben a leglényegesebb információk lesznek megtalálhatóak (célok, intézkedések, források ütemezése) és ezt minden tagnak eljuttatjuk, illetve az Önkormányzatoknál elhelyezzük, ahol az érdeklődők, ingyenesen átvehetik.

A pályázati/támogatási felhívások elkészültéről szintén tájékoztató anyagot fogunk elhelyezni a fent már részletezett kommunikációs csatornákon, illetve Tájékoztató Fórumok keretében ismertetjük a pályázatok benyújtásához szükséges információkat. A HFS keretében támogatott rendezvények programjait szintén közzétesszük, továbbá a megvalósult projektek a honlapunkon bemutatásra kerülnek.

A kommunikációs eszközök üzemeltetésére, nyomdai anyagokra, fórumokra évente kb. 3.000.000 Ft kiadást tervezünk.

9.4. Egyéb, a HACS által megvalósított projektek

Megvalósított projekt:

A 2014-2020-as programozási időszakban az Egyesületünk által weboldal készítése volt. (www.borzsonygalgatura.hu) Az elsődleges terv az volt, hogy a weboldal mellé egy mobil applikáció is készül, azonban 2018 óta rengeteget változott a világ. Akkor még mindenből applikációt csináltak, így működtettek az oldalakat. Azóta változtak a szokások, a felhasználók a weboldalakat ugyanúgy szeretnék látni a mobiljukon, mint az asztali gépeken. Ennek fényében a megbízott cég javasolta, hogy applikáció helyett, inkább egy mobil kompatibilis oldalt fejlesszünk, továbbá minél interaktívabb legyen az oldal. A weboldalon külön térségre, településre és kategóriára is keresni lehet. Keresést követően térképen mutatja a pontos helyet. Bemutatja a 2 Leader térség 40 települését, látnivalóit.

Az térség turisztikai adottságai kihasználatlanok, valamint hiányzik a térség megfelelő marketingje is, ezt a problémát kívánjuk ezzel a weboldallal orvosolni.

Tervezett projekt:

Tervezünk ebben az időszakban is saját projektet megvalósítani. A turisztikai weboldalunkat szükséges fejlesztenünk, bővítenünk a 10 új településsel. Továbbá szeretnénk egy egyedi szoftvert készíttetni a monitoring feladatok ellátására, valamint az iroda mindennapos munkájának segítésére.

10. Monitoring és Indikátorok

A monitoring folyamatok eredményeinek révén az Európai Bizottság értékes információkhoz jut, amelyek:

- elemzési szempontból szilárdan megalapozzák a jövőbeni szakpolitikai tervezőmunkát;
- segítséget nyújtanak a szakpolitikai célkitűzések és a programok célkitűzéseinek kidolgozásához, a későbbiekben pedig eszközül szolgálnak a kitűzött célok hosszú távú megvalósulásának mérése során.

A monitoring megfelelő végrehajtásának feltétele, hogy a szakpolitikai célkitűzések és a tervezett intézkedések összhangban legyenek egymással. A kiegyensúlyozott területfejlesztés, során hangsúlyos szerepet kap a foglalkoztatás és növekedés előmozdítása, illetve a szegénység visszaszorítása a vidéki térségekben.

A közös kereten belül végzett értékelés a szakpolitikai intervenciók intézkedések hatását hivatott felmérni. Az értékelés tényekkel szolgál a döntéshozatali munkához, és javítja a KAP keretében végrehajtott intervenciók intézkedések hatékonyságát, hasznosságát és eredményességét. Ezen túlmenően az átláthatóságot és az elszámoltathatóságot is növeli, és előmozdítja a kapcsolódó tanulási folyamatokat.

Annak érdekében, hogy az értékelések szerves részét képezzék a szakpolitikai döntéshozatali folyamatnak, és teljesüljenek az előírt referenciaértékek, a Bizottság iránymutatásokat és eszköztárat dolgozott ki a jogalkotás minőségének javítása érdekében, melyek követelményeket fogalmaznak meg, és ismertetik a bevált módszereket a KAP kiértékelésére vonatkozóan.

2021. december 6-án az Európai Parlament és a Tanács elfogadta a KAP-stratégiai tervekhez nyújtott támogatásra vonatkozó szabályok megállapításáról szóló (EU) 2021/2115 rendeletet. Ez a rendelet létrehozta a teljesítmény-, monitoring és -értékelési keretet, amelyet 2023 és 2027 között kell majd alkalmazni a közös agrárpolitikára vonatkozóan.

A teljesítmény-, monitoring és -értékelési keret elősegíti, hogy a szakpolitikai hangsúly a szabályoknak való megfelelésről a teljesítményre és az eredményekre helyeződjön át. Ez az új teljesítményalapú teljesítési modell közös teljesítménymutatókat alkalmaz.

Ezek közé a közös teljesítménymutatók közé tartoznak a következő indikátorok:

- kimeneti mutatók, amelyek a KAP végrehajtásának nyomon követésére fognak szolgálni;
- eredménymutatók, amelyek segítségével figyelemmel lehet kísérni, milyen előrelépést érnek el az uniós országok az előre kitűzött célértékek teljesítése terén;
- kontextus- és hatásmutatók, amelyek használatával meg lehet állapítani, hogy általánosságban hogyan teljesít, a szakpolitika a KAP célkitűzéseire képest.

A HACS-okra vonatkozó adatok

- A HACS tervezési területével lefedett települések száma, a lakossági adatok (a HACS területének népességére vonatkozó információ).
- A HACS tagjainak teljes száma az alábbi bontás szerint:
 - azok amelyek valamely közigazgatási szervet képviselnek;
 - azok, amelyek helyi magángazdasági érdekeket képviselnek (például gazdasági szervezetek, helyi vállalkozások stb.);
 - azok, amelyek helyi szociális érdekeket képviselnek (például nem kormányzati szervezetek, helyi egyesületek stb.), valamint
 - az egyéb eltérő kategóriákba sorolható tagok.
- A HACS döntéshozó testületét alkotó HACS tagok teljes száma szervezettípus szerinti bontásban:
 - azon tagok száma, akik valamely közigazgatási szervet képviselnek;
 - azon tagok száma, akik/amelyek helyi magángazdasági érdekeket (például gazdasági szervezeteket, helyi vállalkozásokat stb.) képviselnek;
 - azon tagok száma, akik/amelyek helyi szociális érdekeket (például nem kormányzati szervezeteket, helyi egyesületeket stb.) képviselnek;
 - azon tagok száma, akik/amelyek az egyéb eltérő kategóriákba sorolhatóak.
- A HACS döntéshozó testületét alkotó HACS tagok neme.

- A HACS döntéshozó testületét alkotó tagok életkora, kiemelten a fiatalok száma a HACS döntéshozó testületében, 41. életévét be nem töltött személy.

A HACS-ok tevékenységeire vonatkozó adatok

- A HACS által végrehajtott műveletek száma összesen (a HF-ek keretében kibocsátott TO-kban szereplő kedvezményezettek megbontása jogi státusz szerint):
 - a magánszemélyek vagy vállalkozások által végrehajtott műveletek száma;
 - a közigazgatási szervek által végrehajtott műveletek száma;
 - a helyi magángazdasági érdekek képviselői (például vállalkozói szövetségek, kereskedelmi kamara stb.) által végrehajtott műveletek száma;
 - a helyi szociális érdekek képviselői (például nem kormányzati szervezetek, helyi egyesületek stb.) által végrehajtott műveletek száma;
 - a kutatási szervezetek által végrehajtott műveletek száma;
 - a több, különböző típusú szereplő által közösen végrehajtott műveletek száma;
 - eltérő kategóriákba tartozó szereplő által végrehajtott műveletek száma.
- A HACS által végrehajtott interregionális együttműködési projektek száma.
- A HACS által végrehajtott transznacionális együttműködési projektek száma.
- A tudástranszferhez kapcsolódó műveletek száma, beleértve a fenntartható, gazdasági, társadalmi, környezeti és éghajlatbarát teljesítményre vonatkozó tanácsadást, képzést és tudáscserét.
- A termelői szervezetekkel, a helyi piacokkal, a rövid ellátási láncokkal és a minőségrendszerekkel kapcsolatos műveletek száma, beleértve a beruházások támogatását, a marketingtevékenységeket stb.
- A megújuló energia-termelési kapacitásokhoz kapcsolódó műveletek száma, beleértve a biomassza alapú energiatermelés kapacitásaihoz kapcsolódó műveleteket is.
- A környezeti fenntarthatósághoz, valamint az éghajlatváltozás mérséklésével és az ahhoz való alkalmazkodással kapcsolatos célok eléréséhez hozzájáruló műveletek száma a vidéki térségekben.
- A munkahelyteremtő műveletek száma.
- A vidéki vállalkozásokat – többek között a biomassza alapú gazdaság területén működő vállalkozásokat – támogató műveletek száma.
- Az intelligens falvakra vonatkozó stratégiákkal kapcsolatos műveletek száma.
- A szolgáltatásokhoz és az infrastruktúrához, többek között a széles sávú rendszerekhez való hozzáférést javító műveletek száma.
- A társadalmi befogadás területén végrehajtott műveletek száma.
- Az egyéb, eltérő kategóriákba tartozó műveletek száma.

10.1. Monitoring

A közös kereten belül végzett monitoring kulcsfontosságú információkkal szolgál a KAP végrehajtásáról. Az Európai Bizottság szorosan nyomon követi a mezőgazdasági piacok alakulását, a vidékfejlesztés terén jelentkező fejleményeket és a KAP forrásainak felhasználását.

1. Helyi felhívás előkészítése:

Helyi Felhívások elkészítésekor a leginkább szükséges adatok amiket kapni szeretnénk: munkahely létrehozása, kiépítésre kerülő megújuló energiatermelő kapacitás, rendezvényen résztvevők száma.

2. A támogatási kérelmek benyújtásakor, illetve feldolgozásakor várt adatok:

A támogatási kérelmek benyújtásakor az adatokat olyan mélységben kell bekérni, ahogy arra majd a jelentéseknek, adatszolgáltatásoknak szüksége lehet, illetve az intézkedések adatszerkezetét úgy kell kialakítani, hogy azok képesek legyenek

a szükséges struktúrában adatokat szolgáltatni. A támogatási kérelemmel bekért adatok, lehetnek a kérelem bírálata során

előállt adatok, és lehetnek kifejezetten a monitoring adatszolgáltatás érdekében számított/bekért adatok.

3. Monitoring:

Fő adatok: forráskeret nyilvántartás, kötelezettségvállalás nyilvántartás, pénzügy. Ezeket az adatokat mi magunk fogjuk vezetni külön táblázatban, minden egyes projekt végrehajtását figyelemmel fogjuk kísérni, ahogy most is tettük.

4. Ellenőrzések:

A rendszer működése során alapvető elvárás, hogy biztosítani kell az elsődleges adatforrásokból származó adatok pontosságát:

- Formai ellenőrzés (megfelelő formátumú adat szerepel-e a mezőben)
- Logikai ellenőrzés (bizonyos összefüggések alapján vizsgálja az adatok megfelelőségét).

10.2. Az indikátorok megadása

Indikátor neve	Indikátor leírása	Indikátor mértékegysége	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029
Képzésben, tanácsadásban, ismeretcsereben résztvevők száma	R.1 ^{PR} A teljesítmény javítása ismeretek és innováció révén: A fenntartható gazdasági, társadalmi, környezeti, éghajlattal és az erőforrások hatékonyságával kapcsolatos teljesítmény javítása érdekében tanácsadásban részesülő, illetve képzésben, ismeretcsereben vagy az európai innovációs partnerség KAP által támogatott operatív csoportjaiban részt vevő személyek száma	személyek száma	-	-	-	-	-	-	-
Termelői csoportokban, termelői szervezetekben, helyi piacokon, rövid ellátási láncokban és minőségrendszerekben részt vevő gazdaságok száma	R.10 ^{PR} Az ellátási lánc szervezettségének javítása: A KAP keretében támogatott termelői csoportokban, termelői szervezetekben, helyi piacokon, rövid ellátási láncokban és minőségrendszerekben részt vevő gazdaságok aránya	gazdaságok száma	-	-	-	-	-	-	-
Képzésben, tanácsadásban, ismeretcsereben résztvevők száma	R.15 A mezőgazdaságból, erdészetből, valamint egyéb megújuló forrásokból származó megújuló energia: Támogatott beruházások a megújulóenergia-termelés kapacitásbővítésébe, a biomassza-alapú energiák termelését is beleértve (kW)	kilowatt	-	-	50	0	0	0	0
	Napelemes fejlesztések		-	-	2	0	0	0	0

	Biomassza		-	-	-	-	-	-	-
	Egyéb		-	-	-	-	-	-	-
Új munkahelyek száma	R.37 Növekedés és munkahelyteremtés a vidéki térségekben: KAP-projektek keretében támogatott új munkahelyek (önfoglalkoztatás is, de a projekt kiépítéséhez szükséges munka nem)	teljes munkaidős egyenérték	0	0	3	1	0	0	0
A KAP támogatással fejlesztett vidéki gazdaságok száma	R.39 A vidéki gazdaság fejlesztése: A KAP keretében nyújtott támogatással fejlesztett vidéki gazdaságok, köztük a biomassza alapú gazdaságok száma	gazdaságok száma	-	-	-	-	-	-	-
A támogatott „okos falu” stratégiák száma	R.40 A vidéki gazdaság okos átmenete: A támogatott „okos falu” stratégiák száma	„okos falu” stratégiák száma	-	-	-	-	-	-	-
A szolgáltatásokhoz és az infrastruktúrához jobb hozzáféréssel rendelkező vidéki lakosság száma	R.41 ^{PR} Összeköttetés teremtése Európa vidéki térségei között: A szolgáltatásokhoz és az infrastruktúrához a KAP-támogatásnak köszönhetően jobb hozzáféréssel rendelkező vidéki lakosság aránya	fő	-	-	1000	-	-	-	-
Rendezvényeken résztvevők száma + felzárkóztatási projektek érintettjeinek száma	R.42 A társadalmi befogadás előmozdítása: A társadalmi befogadást célzó, támogatásban részesülő projektekkel érintett személyek száma	fő	0	0	800	800	-	-	-
Beszerzett eszközök száma	A projekt keretében beszerezett eszközök száma	db	0	0	70	30	0	0	0
Fejlesztéssel érintett vállalkozások száma	Fejlesztéssel érintett vállalkozások száma	db	0	0	20	20	0	0	0

Fejlesztéssel érintett önkormányzatok száma	Fejlesztéssel érintett önkormányzatok száma	db	0	0	12	12	0	0	0
Fejlesztéssel érintett szervezetek száma	Fejlesztéssel érintett szervezetek száma	db	0	0	18	18	0	0	0
Megvalósult rendezvények száma	A projekt keretében megvalósult rendezvények száma	db	0	0	6	6	6	0	0

11. Indikatív pénzügyi terv

a) A HFS fejlesztési forrásfelhasználásának ütemezése (millió Ft)

Ssz.	Az intézkedések megnevezése	2023	2024	2025	2026	2027	Összesen	%
1.	Vállalkozások fejlesztése	0	408	0	0	0	408	47,39
2.	Hagyományőrzés, identitástudat erősítése, megtartása	0	141	0	0	0	141	16,37
3.	Önkormányzatok, nonprofit szervezetek működésének támogatása	0	282	0	0	0	282	32,74
	Saját projekt	0	0	30	0	0	30	3,5
	Összesen	0	831	30	0	0	861	100

b) A HACS működési és animációs forrásfelhasználásának ütemezése (millió Ft)

	2023	2024	2025	2026	2027	Összesen
Működési költségek	0	63	63	63	63	252
Animációs költségek	0	0	0	0	0	0
Egyéb tervezett bevételek	0	6	6	6	6	24
Összesen	0	69	69	69	69	276

Melléletek

1. számú melléklet: A HACS összetételének részletes bemutatása

A Galga-mente és Térsége Leader Egyesület 2014. február 19-én alakult meg. A szervezet jogi formája Egyesület. A bejegyzés 2014. 06. 13-án emelkedett jogerőre.

Az Egyesület szervei:

- Közgyűlés
- Elnökség
- Felügyelő Bizottság
- Munkaszervezet vezető
- Munkaszervezet
- Tagozat
- *Helyi Bíráló Bizottság (jelenleg nincs)*

Közgyűlés: Az Egyesületnek jelenleg 46 tagja van. A szférák között meghatározott százalékot nagyon nehéz megtartani, mivel az Egyesület nyílt tagságot biztosít, bárki csatlakozhat. 27 Önkormányzattól 25, vállalkozói szférából 12 és civil szférából 9 Egyesületi tag van. A közgyűlés hatáskörébe tartozik az Alapszabály megállapítása és módosítása, tagdíj mértékének és befizetésének határidejének meghatározása, éves beszámoló elfogadása, az Elnök, az Alelnökök, az Elnökség és a Felügyelő Bizottság tagjainak és tisztségviselőinek megválasztása, visszahívása, Egyesület szabályzatainak jóváhagyása.

Egyesület tagja és pártoló tagja lehet bármely természetes személy, vállalkozói engedéllyel rendelkező egyéni vállalkozó, jogi személy, (gazdálkodó szervezet, alapítvány, közalapítvány, egyesület, egyházi jogi személy, helyi és nemzetiségi önkormányzat, gazdálkodó szervezet), jogi személyiség nélküli gazdasági társaság. A felvételi eljárás a tagjelölt írásbeli belépési nyilatkozatának az Elnökséghez történő eljuttatásával kezdődik, amelyhez csatolni szükséges az Egyesület tagjai közül 2 (kettő) tagjának írásos ajánlását. A tag felvételéről és nyilvántartásba-vételéről az Elnökség egyszerű szótöbbséggel dönt.

Elnökség/Elnök: Az Elnökség 10 tagból áll: 1 elnök, 3 alelnök és 6 tag. Szféránkénti összetétele: 4 közszféra, 4 vállalkozó és 2 civil. Az Egyesület képviselőjére az Elnök önállóan egyedül jogosult, akadályoztatása esetén teljes hatáskörében az alelnökök látják el feladatait. A HFS megalkotása során a Tervezői Munkacsoport feladatát az Elnökség látja el. Az arányokkal itt is megfelelünk az 1303/2013/EU rendelet 32. cikk (2) bekezdés b) pontjában előírtaknak.

Felügyelő Bizottság: A Felügyelő Bizottság 5 tagból áll: 1 elnök és 4 tag. Legfőbb feladata az Egyesület pénzügyi működésével kapcsolatos vizsgálatok.

Munkaszervezet vezető/Munkaszervezet: Jelenleg a munkaszervezet a munkaszervezet vezetővel együtt 4 főből áll, melyből 1 fő 4 óras nyugdíjas.

Tagozat: Három tagozat: közszféra, üzleti szféra, civil szféra. A Közgyűlés tagozatok összességéből áll.

Helyi Bíráló Bizottság (HBB): A HBB feladatokat a Közgyűlés által megszavazott tagok látják el. Az előírt arányokat, és a 41 évét be nem töltött nő szempontokat figyelembe véve megalakulni.

GMET Leader Egyesület tervezett szervezeti felépítésének bemutatása:

A pályázatok kiválasztásánál elsődleges szempontunk a hátrányos megkülönböztetéstől mentes és átlátható kiválasztási eljárás és objektív kritériumok kidolgozása a műveletek kiválasztásához, amelyek elkerülik az összeférhetlenséget, biztosítják, hogy a kiválasztási döntések során a szavazatok legalább 50%-át állami hatóságnak nem minősülő partnerek adják.

Összeférhetlenségről a 272/2014 (XI.5.) Kormányrendelet VI. Fejezet 39.§ rendelkezik. Ez alapján és az Európai Számvevőszék alábbi szabályi szerint:

- Azok, akik részt vettek a projekt kidolgozásában (tartalmának kialakítása, pályázat elkészítése), nem vehetnek részt a adott felhívásra beérkező pályázatokkal kapcsolatos döntés előkészítésében (a projekt értékelése) és a döntésben (kiválasztás);
- A munkaszervezet csupán segítséget nyújthat a projektek fejlesztése, pályázat elkészítése során (javasol, tanácsol, információt szolgáltat), de nem dönthet tartalom felett és nem írhatja meg a pályázatot vagy annak részeit;
- Bárki aki érintett (a 272/2014 (XI.5) Kormányrendelet VI. Fejezet 39.§. (1) pontja alapján) egy adott projektben, nyilatkoznia kell erről, és nem vehet részt az értékelésben;

Központosan szabályozott módon tervezzük a pályázatok meghirdetését. Folyamatos pályáztatást és szakaszos értékelést tervezünk. Erre a programozással Helyi Bíráló Bizottsággal nem rendelkezünk, azonban az IH iránymutatása alapján létre fogjuk hozni.

Egyes szervezeti egységek, funkciók szerepének és felelősségi körének bemutatása a VP-ben meghatározott HACSF feladatok vonatkozásában:

Szervezeti egység	Feladat
Munkaszervezet	a helyi szereplők fejlesztési és végrehajtási kapacitásainak kiépítése, beleértve a projektirányítási képességeik fejlesztését is,
	a pályázatok kiválasztása során a kiválasztási kritériumok összeállítása és súlyozása által összhang biztosítása a közösségvezérelt fejlesztési stratégiával,
	pályázati felhívások vagy folyamatban lévő projektbenyújtási eljárás előkészítése és közzététele, beleértve a kiválasztási kritériumok meghatározását és súlyozását – megfelelő időtartam biztosításával
	támogatási kérelmek befogadása és értékelése
	a közösségvezérelt HFS és a támogatott műveletek végrehajtásának monitoringja, és az adott stratégiához kapcsolódó egyedi értékelési tevékenységek – független szereplő általi – végrehajtása
	Pályázatok jóváhagyása előtt a javaslatok benyújtása a KÜ-hez a támogathatóság végső ellenőrzése céljából a hátrányos megkülönböztetéstől mentes és átlátható kiválasztási eljárás és objektív kritériumok kidolgozása a pályázatok kiválasztásához, amelyek elkerülik az összeférhetetlenséget
HBB	a pályázatok kiválasztása során összhang biztosítása a közösségvezérelt helyi fejlesztési stratégiával, e műveleteknek az adott stratégiai és célkitűzések és célértékek eléréséhez való hozzájárulásuk révén,
	pályázatok kiválasztása és a támogatás összegének rögzítése, a támogatás szükségességének (a pályázó ennek hiányában nem lenne képes megvalósítani a projektek) mérlegelése
Közyűlés	biztosítják, hogy a kiválasztási döntések során a szavazatok legalább 50%-át állami vagy önkormányzati költségvetései gazdálkodó szervnek nem minősülő partnerek adják.
	HFS elfogadása
	Pályázati felhívások jóváhagyása

Döntéshozás módja minden intézkedés esetében súlyozásos pontozás lesz, a kiválasztási szempontrendszer a pályázati felhívásokban lesz részletesen kidolgozva.

Kiválasztási szempontrendszerrel a gazdasági fejlesztések esetében előnyben részesül a munkahelyteremtés, főleg a hátrányos helyzetű munkavállalók alkalmazása, a környezetbarát beruházás, továbbá az építési projekt esetében a térségben működő vállalkozások bevonása. A szolgáltatásfejlesztések esetében előnyben részesül az együttműködésben megvalósuló projektek, ezzel kívánjuk biztosítani a 3 szféra bevonását, a helyi alapanyagok beszerzése, fiatalok bevonása, helyi termékek bemutatására is.

Munkaszervezet felépítésének bemutatása:

A Galga-mente és Térsége Leader Egyesület munkaszervezetének felépítése az alábbiak szerint valósul meg:

1 fő főállású munkaszervezet vezető, 1 fő főállású helyettes munkaszervezet vezető, 1 fő főállású vidékfejlesztési referens, 1 fő részmunkaidős asszisztens.

Munkaszervezet vezetők fő feladataik:

- a LEADER program végrehajtásával és az egyesület működésével kapcsolatos adminisztrációs és ügyintézői feladatok elvégzése, illetve elvégzésének koordinálása,
- HFS elkészítésével és felülvizsgálatával kapcsolatos feladatok elvégzése, illetve elvégzésének koordinálása,
- a HFS végrehajtásához kapcsolódóan a benyújtásra kerülő támogatási igények előzetes formai és tartalmi értékelésének elvégzése, illetve elvégzésének koordinálása, a Döntéshozó Bizottság ülését követően pedig a kérelmek további kezelése, illetve kezelésének koordinálása,
- a 2023 -2027-as időszakra vonatkozó fejlesztési elképzelésekkel kapcsolatos ügyfél tájékoztatási, tanácsadási feladatok elvégzése, továbbá közreműködik a támogatási kérelmek elkészítésében és lebonyolításában (projekt generálás, pályázatírás a LEADER kérelmek kivételével, projekt menedzsment),
- Ellátja mindazokat a feladatokat, amelyekkel az egyesület elnöke és a közgyűlés esetileg megbízza,
- Együttműködési projektekkel kapcsolatos feladatok elvégzése és lebonyolítása, illetve koordinálása,
- Egyesület pénzügyi elszámolásával kapcsolatos feladatok elvégzése.

Vidékfejlesztési referens fő feladatai:

- Közreműködik a különböző rendezvények előkészítésében, szervezésében, lebonyolításában; ellátja az ügyfelek által benyújtott projektgyűjtő adatlapok, kérdőívek, támogatási kérelmek/pályázatok és az egyesület egyéb adminisztrációs feladatait,
- HFS elkészítésével és felülvizsgálatával kapcsolatos feladatok elvégzése, mellyel a munkaszervezet vezető megbízza,
- a HFS végrehajtásához kapcsolódóan a benyújtásra kerülő támogatási igények előzetes formai és tartalmi értékelésének elvégzése, illetve elvégzésének koordinálása, a Döntéshozó Bizottság ülését követően pedig a kérelmek további kezelésével kapcsolatos feladatok, amivel a munkaszervezet vezető megbízza,
- a 2023-2027-es időszakra vonatkozó fejlesztési elképzelések alapján a támogatási kérelmek/pályázatok elkészítésével és lebonyolításával (pályázatírás a LEADER kérelmek kivételével, projekt menedzsment) kapcsolatos feladatok, mellyel a szakmai vezető megbízza,
- Együttműködési projektekkel kapcsolatos feladatok elvégzése és lebonyolítása, amikkel a munkaszervezet vezető megbízza

- mindazok a feladatok, amikkel az Egyesület Elnöke vagy a munkaszervezet vezető megbízza.

Asszisztens fő feladatai:

- Közreműködik a különböző rendezvények előkészítésében, szervezésében, lebonyolításában; ellátja az ügyfelek által benyújtott projektgyűjtő adatlapok, kérdőívek, támogatási kérelmek/pályázatok és az egyesület egyéb adminisztrációs feladatait,

- HFS elkészítésével és felülvizsgálatával kapcsolatos feladatok elvégzése, mellyel a munkaszervezet vezető megbízza,

- a HFS végrehajtásához kapcsolódóan a benyújtásra kerülő támogatási igények előzetes formai és tartalmi értékelésének elvégzése, illetve elvégzésének koordinálása, a Döntéshozó Bizottság ülését követően pedig a kérelmek további kezelésével kapcsolatos feladatok, amivel a munkaszervezet vezető megbízza,

- a 2023-2027-es időszakra vonatkozó fejlesztési elképzelések alapján a támogatási kérelmek/pályázatok elkészítésével és lebonyolításával (pályázatírás a LEADER kérelmek kivételével, projekt menedzsment) kapcsolatos feladatok, mellyel a szakmai vezető megbízza,

- mindazok a feladatok, amikkel az Egyesület Elnöke vagy a munkaszervezet vezető megbízza.

Az Egyesület irodája megalakulás óta Galgahévízen Fő út 106. szám alatt található a Kodály Zoltán Művelődési Ház tetőterében. Mivel a hozzánk tartozó terület elég nagy, ezért Kisnémediben is kialakításra került egy aliroda, hogy az „északi” településeken lakóknak ne kelljen olyan sokat utazniuk. Az Egyesületben jelenleg 4 fő alkalmazott, melyből 1 fő 4 órás nyugdíjas.

Az Egyesület rendelkezik saját honlappal és facebook profillal, továbbá multifunkcionális nyomtatóval, mobiltelefonnal, számítógépekkel. Szélessávú internetet pedig a Művelődési ház biztosítja a számukra.

A működést megalakulás óta az évente befolyó tagdíj, pályázatírásból származó jövedelem, valamint a megítélt működési támogatás fedezi.

A HACS működéséhez szükséges költségvetés megtervezésekor a magas színvonalú feladatellátáshoz szükséges erőforrásokat vettük figyelembe. Fontosnak tartjuk, hogy a rendezvényekre kitelepüljünk, hogy minél többen megismerjenek minket és minél közelebbi kapcsolatot ki tudjunk alakítani a helyiekkel, ezekhez nyomdai anyagokra is szükség van. (pl.: bemutatkozó kiadvány, HFS rövidített verzió, reprezentációs anyagok, stb.).

A költségvetésbe az alábbi költségtételeket terveztük be:

- személyi jellegű kiadásokat (munkabér, járulékok, juttatások),
- a munkavégzéshez szükséges egyéb járulékos költségeket (kiküldetés, telefon, internet)
- iroda fenntartásával kapcsolatos költségek (rezsi)
- iroda eszközök korszerűsítése (szekrények, laptopok, stb.)
- általános működéshez kapcsolódó kiadások (könyvelési díj, bankköltség, honlap üzemeltetése, stb.)
- nyomdai költségek (kiadványok, szórólapok, stb.)

Egyéb tervezett bevételek között szerepel az Egyesület tagdíja, valamint az Egyesület Helyi Fejlesztési Ügynökségként is dolgozik már most is, így pályázatírási bevételek is.